

Nepriklausoma

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Lietuva

ALP(24)2828

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 20 1983 GEGUŽĖS - MAY 12 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St. LA SALLE, P. Q. H8P IC4, Tel: 366-6220 30 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

TARIAMAS HITLERIO DIENORAŠTIS - FALSIFIKATAI

Prieš kelias savaites V. Vokietijos žurnalas "Der Stern" sukėlė tikrą sensaciją, pradėdamas spausdinti neva tik dabar surastą, slapta Adolfo Hitlerio dienoraštį. Esą, net 62 sąsiuviniai buvo ištraukti iš nukritusio vokiečių karo lėktuvo, kuris skraidinęs slapčiausiai nacių dokumentus. Jie buvo kurį laiką slapstomi šieno daržinėje, vėliau laikomi kažkokio asmens/kurio tapatybė dar neatidengiamą. Jis už kelis milijonus dolerių tą Hitlerio "dienoraštį" pardavė dviem žurnalo "Stern" redaktoriams. Net Didžiosios Britanijos spauda patikėjo tu dienoraščių sąsiuvinį tikrumu ir įmokėjo ketvirtį milijono už teisę perspausdinti jų vertimą anglų kalbon.

V. Vokietijos vyriausybė, po atliktų cheminių tyrimų popieriaus ir rašalo sudėties bei istorinės analizės paskelbė, kad tas dienoraštis yra falsifikatas. Du iš vyriausiųjų "Der Stern" redaktorių atsistatydino.

Kai kurie istorikai mano, kad dienoraštis sufalsifikuotas Rytų Vokietijoje komunistų, bandant sukelti neramumus Vakarų Vokietijos jaunimo tarpe. Kiti mano, kad tai kraštutinių neo-nacių darbas, norint parodyti Hitlerį teigiamesnėje šviesoje. Kaip bebūtų, didžiausias įtarimas krenta ant gambiausių intrigantų - Kremliaus ponų. Atsirado ir tos lėktuvo avarijos liudininkų, kurių vienas tvirtina, kad iš to lėktuvo nieko nebuvo galima išgelbėti, taip greitai ir visiškai jis sudegęs.

KĄ PAREIŠKĖ MINISTERIS GERALD GODIN

Viename pasikalbėjime su spaudos atstovais praeitą savaitę nemalonių klausimų iš etninių grupių atstovų įterzintas pareiškė, kad tie, kuriems nepatinka dabartinės vyriausybės/t. y. separatistinių pекistų / politika, gali kraustyti iš Quebec'o provincijos / nes ne frankofonai sudaro mažumą/.

Galima būtų ir atvirkščiai pasakyti: jeigu vyriausybė nepatinka Kanada/kurioje separatistai sudaro tik visai nedidelę mažumą/galėtų sąkysim išsikelti į Prancūziją. Ten gal ir gautų, kad ir Korsikos "autonomiją", kuri būtų žymiai skaudesnė už Ottawos daromas "skriaudas" pекistams.

NEPATIKO ČERNENKO ATVIRAS ŽODIS

Prieš kelias savaites įvyko Kremluje posėdis apsvarstyti žemės ūkio, maisto gamybos klausimai. Jame dalyvavo komunistų partijos politbiuro, kandidatų, partijos sekretoriato nariai ir visų sovietinių respublikų partijų vadai.

Andropov'as, niekada nedirbęs ūkyje nė kojos nekėlęs už Rusijos ribų, pasakė ilgą kalbą, kad trūksta maisto ir kad užsienio valiuta švaistoma duonai pirkti. Provincijų vadai buvo įspėti stiprinti darbo drausmę, kad nebūtų vėl blogo derliaus metai.

Posėdyje užsienio žurnalistai pasigedo Černenko / jį savo vieton buvo numatęs Brežnev'as/. Maskvoje kalbama, kad jis pakliuvo į Andropov'o nemalonę, nes nepritarė jo kandidatūrai į gen. sekretorius. Tuo pačiu jis būtų vadovavęs ir komunistų politbiurui, kuris paruošia visus įsakymus vyriausybei. Buvo pasklidę gandai, kad jis susirgo, bet jie nepatvirtinti.

PAGYVĖJO DEMONSTRACIJOS PRIEŠ BRANDUOLINIUS GINKLUS

Šiuo metu ypač pagausėjo demonstracijos Šiaurės Amerikoje ir Europoje prieš branduolinių ginklų bandymus bei naudojimą. Vakarų Vokietijoje ir Austrijoje atsirado net politinė partija /žalieji/, kuri aktyviai ir agresyviai smerkia JAV-bes. Tai labai charakteringa: tik JAV-bės laikomos tų ginklų propaguojomis: Apie Sovietų Sąjungos ginklavimąsi - nė žodžio. Nėra "žaliųjų" nei Rytų /komunistinėje/ Vokietijoje, nei demonstruotojų prieš Sov. Sąjungos branduolinių ginklų bandymus bei jų gamybą. Ir čia, Kanadoje, kritikuojama tik Amerika. Prie Sovietų ambasadų tų "taikos mylėtojų" nesimato. Tokia naivi, vienpusiška propaganda, be abejo, rodo, kas yra tų "sportaniškių" demonstracijų tikrasai organizatorius ir inspiratorius. Maskvos pirštai tikrai toli siekia.

MITTERAND PRIEŠ KAMBODIJOS KOMUNISTUS

Prancūzijos prez. Fr. Mitterand'as pareiškė Kinijos premjerui, kad jo nuomone, Vietnamo komunistai turėtų išvykti iš Kambodijos ir leisti patiems tvarkytis. Buvęs Kambodijos komunistų vadovas pasižymėjo dideliu žiaurumu, tūkstančius išmarinęs badu priverčiamuose darbuose.

QUEBEC'O PROVINCIJOS ŠVIETIMAS PAVOJUJE

Nežiūrint švietimo ministro dr. C. Laurin'o pažadėtų neva tai esminių pakeitimų jo numatytose visuotinėse administratyvinėse ir pedagoginėse reformose, Quebec'o provincijos švietimui grėsia rimtas pavojus tapti pекistų vyriausybės vienašališka institucija. Kaip protestantų mokytojų / ir anksčiau katalikų mokytojų / suvažiavime nurodoma, šios provincijos švietimo ministeris, radikalusis separatistas, nori panaikinti visas dabartines mokyklų komisijas ir vieton jų įsteigti kelius administracinius vienetus, kuriuose "tėvai ir mokytojai turės daugiau galios". Iš tiesų, tačiau, visa toji strategija padarys švietimo ministerį visagaliu ir vieninteliu žmogumi, sprendžiančiu visas šios provincijos švietimo problemas ir įgyvendinančiu naujus, jo paties sugalvotus nuostatus.

Vienas jų - jau pradėtas įgyvendinti šiais mokslo metais - yra taip vadinamasis "regime pedagogique", pakeičias beveik visų dėstomųjų sričių kokybę bei kokybę. Pav., istorija, geografija ir net ekologija bei religija orientuojama į grynai vienos, t. y. Quebec'o provincijos smulkesnį pažinimą. Pasaulinio, kontinentinio ir net kanadietiško žvilgsnio sąmoningai vengiama. Liūdniausia, tačiau, kad šio pedagoginio režimo įgyvendinimui visose angliškose mokyklose dar nėra nei jokių direktyvų, nei konspektų, net nei tinkamų / arba visiškai jokių / vadovėlių. Trūksta jų net prancūziškose mokyklose. Atrodo, kad visų tų reformų tikslas tėra vienas: praveisti vienos partijos Kanados suskaldymo idėją bet kokia kaina. Nors mokinių gerovė min. Laurin'o miniamu nuolat, į ją kreipiama nedaug dėmesio.

DAINŲ ŠVENTĖS DIRIGENTAI - TRYS - IŠ KANADOS

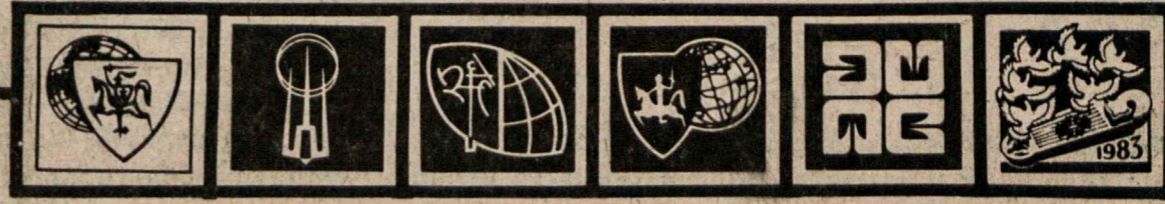
VI-je JAV ir Kanados lietuvių Dainų Šventėje mišriam chorui diriguos Jonas GOVEDAS, Aloyzas JURGUTIS ir Vaclovas VERIKAITIS, moterų chorui - Dalia VISKONTIENĖ, vyrų chorui - Alfonsas GEČAS, jaunių chorui - Faustas STROLIA, liaudies instrumentams - Emilija SAKADOLSKIENĖ, chorui ir tautiniams šokiams - Algis MODESTAS. Dainų šventė bus užbaigtos II-jų Pasaulio Lietuvių Dienos.

DAINŲ ŠVENTĖ GERAI ORGANIZUOJAMA

VI-je JAV ir Kanados lietuvių Dainų Šventėje dalyvaus 34 suaugusiųjų ir 11 jaunimo - lituanistinių mokyklų ansamblių chorai.

Dainų šventės ruošimo komitetą sudaro: Vaclovas MONKUS - pirm., Sofija DŽIUGIENĖ ir Algis MODESTAS - vicėpirmininkai, Jonė BOBINIENĖ - sekretorė, Dalia DUNDZILIENĖ - išdininkė.

Muzikinėi komisijai vadovauja Vaclovas VERIKAITIS, Faustas STROLIA ir Emilija SAKADOLSKIENĖ, registracijos - Joana KRUTULIENĖ, šventės bilietų - Genė RIMKIENĖ, dailės - Vladas VIJEIKIS, šventės leidinio - Danutė BĖNDOKIENĖ, gaidų ruošimo - Kazys SKAISGIRYS, garsų sistemos - Vytautas Jasinovičius ir vidaus tvarkos - Jonas ŽUKAUSKAS.

Kviečiame Jus neatidėliojant užsakyti bilietus į visus II PLD-ų renginius, tuo užsitikrinant sau geriausias vietas ir kartu finansiškai palengvinant Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų rengėjų darbą.

OPERA "I LITUANI" Penktadienį, liepos 1 d., 8:00 v.v. Auditorium Theatre 70 E. Congress Parkway	Parteris \$20.00	Pirmas balkonas \$15.00	Antras balkonas \$6.00
	\$15.00	\$8.00	\$5.00
	\$12.00	\$7.00	
VI JAV IR KANADOS LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ Sekmadienį, liepos 3 d., 2:00 v. p.p. University of Illinois at Chicago, Pavilion (Racine ir Harrison gatvė)			\$13.00 \$17.00 \$15.00 \$10.00 \$5.00
II PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS Birželio 26 - Liepos 2 d.d. University of Illinois at Chicago	Atidarymo (birželio 26 d.) - Suaugusiems \$3.00 * Jaunimui \$2.00 Baigminių rungtynių (liepos 2 d.) - Suaugusiems \$3.00 Jaunimui \$2.00 ** Savaitiniai bilietai \$10.00		
SPORTO ŽAIDYNIŲ ŽYMNŲ ĮTEIKIMO IR JAUNIMO TALENTŲ VAKARAS Šeštadienį, liepos 2 d., 7:00 v.v. Pavillon Theatre, Bismarck Hotel	S. Žaidynių ir I. Kongreso dalyviams \$5.00 Kitiems \$8.00		
LITERATŪROS VAKARAS Šeštadienį, birželio 25 d., 7:30 v.v. Jaunimo centras 5620 S. Claremont Ave.	\$5.00	\$3.00	
„ANTRAS KAIMAS“ Čikagos lietuvių sceninio humoro ir satyros grupė birželio 28 ir 30 d. Spektakliai: 8:00 ir 10:00 v.v. Playhouse 2515 W. 69th St., Lithuanian Plaza			\$4.00
CLEVELANDO VYRŲ OKTETO KONCERTAS birželio 29 d. Tautiniai namai 6422 S. Kedzie Ave.		\$5.00	
LIETUVIŠKŲ FILMŲ VAKARAS birželio 29 d. Jaunimo centras 5620 S. Claremont Ave.			\$4.00

II PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ UŽBAIGIMO BANKETAS
Sekmadienį, liepos 3 d., 8:00 v.v.
Grand ir International Ballrooms, Conrad Hilton Hotel
Suaugusiems \$27.50
Jaunimui \$20.00

Čekius rašyti LITHUANIAN WORLD FESTIVAL, Inc. ir siųsti: Gifts International
(Amerikos doleriais) 2501 West 71st Street
Chicago, IL 60629
Prašome kartu siųsti sau adresuotą voką su pašto ženklu
Bilietai nekeičiami ir negrąžinami. (312) 471-1424

V PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO ATIDARYMAS bus CHICAGOJE II Pasaulio Lietuvių Dienų bėgyje.

PRANEŠA ELTA:

SEN. PERCY LAIŠKAS GROMYKAI SKUODŽIO REIKALU

Š. m. balandžio 20 d. senatorius CHARLES H. PERCY pasiuntė VLIKO pirmininkui dr. K. Bobeliui sekančio turinio laišką:

"Žinodamas kaip Jums rūpi Benedict Scott (Vytauto Skuodžio), 1929 m. Čikagoj gimusio ir 1930 m. į Lietuvą emigravusio Amerikos piliečio byla, aš norėčiau Jus painformuoti apie savo vėliausias pastangas jo reikalu.

"Kovo mėnesio paskutinę savaitę mano Užsienio Reikalų Komiteto pareigūnas lankėsi Sovietų Sąjungoje parinkti informacijos netrukus vykstantiems apklausinėjimams apie Sovietų Sąjungos - Amerikos santykius. Jis įteikė mano laišką Sovietų ministerio pirmininko pavaduotojui, Andrejui Gromykai. Šiame laiške aš raginau Gromyką imtis iniciatyvos peržiūrėti Skuodžio bylą ir leisti jam emigruoti. Aš pabrėžiau, kad Skuodis yra gimęs Čikagoj, Illinois valstijoje, ir todėl man jo byla asmeniškai svarbi. Aš taip pat jį painformavau, kad Sovietų Sąjungos - Amerikos santykiams ypatingai kenkia mūsų nepriimtinas Sovietų elgesys žmogaus teisių klausimu.

"Aš tikiuosi, kad ši intervencija padės Vytautui Skuodžiui, kuris jau ilgai ir įtemptai stengiasi sugrįžti namo. Gavęs daugiau žinių aš Jus painformuosiu".

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyoute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas (514) 366-6220

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 14 00
Rėmėjo - \$ 20

P.S. Rendražiai ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais, prašini tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

IŠ POGRINDŽIO SPAUDOS

"AUŠRA" Nr. 29(69) (TĖSINYS)

Paskutiniu metu šiek tiek susidomėta jo istoriniais darbais ir okupuotoje Lietuvoje. 1970 m. išleistas Vilniuje nemažas Basanavičiaus "Rinkinių raštų" tomas, kur su dėta visko po truputį. Tik, deja, stinga svarbiausių jo istorinių darbų. Tomo įžanginį straipsnį "Jono Basanavičiaus kultūrinis palikimas" parašęs Juozas Jurginis/ p. I-XXIV/. Gana plačiai aptartieji Basanavičiaus istoriniai darbai susilaukė ne visur tinkamą kritišką pastabą. To paties autoriaus J. Jurginio daugiau publicistinis literatūrinis straipsnis "Jonas Basanavičius-rašytojas ir publicistas" paskelbtas jo straipsnių rinkinyje "Istorija ir poezija" /1969/.

Neatitrukęs nuo Lietuvos praeities per visą studijų laiką, jis, vos tapęs daktaru, pradėjo rodytis su pirmaisiais istoriniais darbais. Jo pirmasis ilgas straipsnis "Apie senovės Lietuvos piliakalnių" parašytas, kaip jis sakė 1881 m., buvo, be abejo, ruoštas ir pradėtas dar studijų metais. Ši darba jam įkvėpė ne vien skaityti raštai bet dar su istoriniu įkarščiu stebėta aplinka su piliakalniais. Piliakalniai, tas prieš daugelį amžių sukurtas tėvynainių palikimas, žadino praeitį pamulio jaunulio vaizduotė, jausmus ir priminė jam lietuvių kovas su nuožmiais priešais "kryžiuočiais". Kaip matyti iš rašinio, piliakalnius jis buvo lankęs, atidžiai stebėjęs ir paskui aprašęs. Aprašyti jie ne sauso archeologo mokslininko,

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

KARALIAI IR KUNIGAİKŠČIAI

NL Nr. 16, 83 straipsnyje "Nemenkinkime savo kunigaikščių ir karalių titulus", užsipuola jauną istoriką lietuvių Algirdą Budrecką, kam šis "Kario" Nr. 8, 82 pradėjo skelbti straipsnį apie Lietuvos karalių Kęstutį (buvo Kr. Krivaitis!), jį vadindamas kunigaikščiu.

Pasirašęs Kęstutaičiui, tuo labai nepatenkintas ir netiesioginiai cituoja Vytauto Alanto žodžius, jauną istoriką palygindamas su "besidraskančiu buldogu ir isteriku su zoologine neapykanta ir cinizmu" (nebloga lietuvių kalba...) nes tokie "kritikai" mano esą neliečiamieji stabai, galintieji naikinti kūrėjus (kokius?) kaip tik nori. Sako, kad nereikia lietuvių tautos priešų, patys lietuviai sau galvas nusikapos...

Kęstutaitis cituoja tik du autorius, kurie Kęstutį vadina karaliumi: tą patį V. Alantą, kuris savo raštais būk tai ragina lietuvius atsigręžti į senąją lietuvių religiją, į "svetimųjų ir savųjų nesugadintą lietuvių tautos (kodėl ne visų Balto-Aiščių?) istoriją, į buvusius Lietuvos karalius (kuriuos?). Kita cita ta paimta iš A. Budreckio - "Kario", būtent vokiečių kronininko pasakymo, kuriame Kęstutis ir Algirdas vadinami karaliais. Autorius klausia kodėl A. Budreckis, kaip lietuvis, rašo esą tai - tebuve kunigaikščiai...?

2 - NEŽEMINKIME TAUTOS DIDVYRIŲ
Iš dalies labai malonu, kad nežinomasis Kęstutaitis ir 2 psl.

vėl paliečia šį "opų" klausimą, kuris buvo iškeltas NL Nr. 37, 81 Tautinės Dienos proga. Ten rašoma, kad rugsėjo 8-ji lietuvių tautai svarbi, kad DIDŽIAUSIAM LIETUVOS KUNIGAİKŠČIUI buvo parengta karališkoji karūna ir tą dieną NUMATYTOS karūnavimosi iškilmės.

Išvažoje sakoma, jog VYTAUTO kultūriniai, socialiniai nuopelnai per 40 jo valdymo metų yra nepaprastai dideli. Jo "iškovota sau karūna" yra įvykęs faktas ir todėl mes turime pilną teisę Vytautą Didįjį vadinti karaliumi.

Ką apie šį įvykį ten pat sako Z. Ivinskis (Lietuvių Enciklopedija)? Jis rašo, kad visą 1430 m. vasarą Vytautas Didysis ruošėsi šiai šventei, imperatoriui ZIGMANTUI Romoje jį ginant ir palaikant prieš nepatenkintus lenkus (matysime kodėl!). Iškeldamas Vytauto nuopelnus krikščionybei (nes jos nepersiekiojo, nors su jais kariavo!) išsiuntė ir teisininkų delegaciją, kuriai vadovavo Vienos univ. dr. BAPTISTA CIGALA. Ji turėjo išsklaidyti abejones besiderant su popiežiumi:

1) - kad ceremonale karaliaus vainikavimui (katal. bažnyčios išgalvotame) nėra reikalingas popiežiaus sutikimas;

2) - kad vainikavimas, kaip ZIGMANTAS tų metų liepos mėnesį buvo rašęs, esąs civilinis aktas, kur vyskupo patepimas šv. aliejais, kaip bažnytinė ceremonija, nebėsa būtinas. Esą visą eilę karalių taip buvo Ka-

talikų Bažnyčios vainikuoti.

3 - KARALIŲ (Carolingian) DINASTIJA

Karūnavimo ceremonijos prasidėjo katalikybei tapus valstybine religija ir įvedus karalių titulą. Prieš tai barbarai Airijai tos problemos neturėjo, nes jie neskyrė dvasinės nuo pasaulinės valdžios. Pas Balto-Aiščius kunigaikštis buvo kunigas - gynėjas (gi karaliauti reikė tik kariauti), t. y. atstovavo vyriausiajį kunigą Kr. Krivaitį ir, reikalui esant, buvo kartu vyriausias karovadas savo "tautai" (genčiai).

Tokį vieną pavyzdį matėme kalbėdami apie Puntuko akmenį "legendą" (NL Nr. 40, 82): "Here, too, the people met their "kungs" (kunigus) tenjoin at times in the discussion, and to perform the annual sacrifice to ODIN (Vadui Perkūnui), a ceremony in which the king (kung-kunigas) of the region officiated as Chief Pontiff..."

Prisiminkime, kad pirmas karalius PEPIN dar 751 m. iškėlė šią problemą, klausdamas tuometinio popiežiaus ZACHARIJO "ar vienas asmuo gali turėti titulą ir valdžią - galią?" Taip buvo su Vytautu ir Jogaila. Vytautas paveldėjo titulą ir valdžią iš Baltų dinastijos Perkūno palikuonių, Trojes "mėlyno kraujo" vaikų. o Jogaila - nieko! Vytauto titulas KUNIGAİKŠTIS buvo teokratinis.

Popiežius ZACHARIJAS šitaip atsakė PEPIN: "It's better that who possesses power (military) be called king

istorikas Jurginis apie Basanavičiaus lietuvių kilmę iš trakų, frygų ir dakų teoriją paskelbė šį nuosprendį: "Savo lietuvių kilmės hipotezei /Basanavičiui ji nebuvo hipoteze/ pagrįsti, Basanavičius atidavė labai daug laiko ir jėgų. Didelių jo pastangų vaisiai tokie: jam nepavyko įtikinti mokslininkų; hipotezė liko tik hipoteze, ilgainiui tytomis atmesta ir šiandien jau beveik užmiršta /Ten pat, t. VIII/.

/bus daugiau/

than he who has none". Gal Vytautas ir susilaukė panašaus atsakymo, todėl lenkai pasiuto ir jį (o gal Perkūnas dievaitis!) numetė nuo arklio taip, kad net ir "vainikas nukrito"... , kurio nerandama ir iki šiandien!

4 - UŽ VAINIKĄ GALVĄ DĖDA...

Nekarūnuokime Vytauto ir kitų, nedėkime jiems berėkalingo "erškėčių vainiko". Užtenka kad Kristus buvo apkarūnuotas, nuplaktas, išniekintas, nužemintas... Mūsų kunigaikščiai, tai kas kita.

Kaip matėme (NL, Nr. 36, 82), TAUTARIKIS irgi turėjo išspręsti panašią problemą tapdamas gudų Kr. Krivaitį ir romėnų imperatorių. Jis vadinosi "Italijos gudų "deivys" ir romėnų "karalius".

MINDAUGAS save titulavo kaip "Kunigų Kunigas, Dvasios Deivys, Mindaugas". Šitokia formulė siekia ir įrodo žiliausios senovės tradicijas (customs). Negriausime tradicijų kartu su bažnyčia ar komunizmu vardan tikėjimo balto ar raudono.

5 - "SANCTIFIED KINGSHIP"

Sakoma, kad anekdotai geriausiai išreiškia tiesą, nors ir netiesioginiu keliu. Vienas misijonierius, išdirbęs 40 metų su juodkiais Afrikoje dar britų ir prancūzų kolonializmo laikais, grįžta per dykumą traukiniu namo. Tada, kaip kad dar šiandien Indijoje ir kitur, vagonuose nebuvo nei prausyklų, nei valgyklų ir nei... Kelionės metu prie jo priėmė vienas vyras ir klausia: "Tėve, mūsų vagonė gimė kūdikis, bet aš nežinau, kad pats čia randiesi. Gaila, pervėlu... jis mi-

VINCO BUTKEVIČIAUS IPĖDINIŲ DĖMESIUI

Prieš 40 metų JAV-bėse mirė tūlas Vincas BUTKEVIČIUS, žinomas dar kaip Vincas Butkevičia ir William Butchler.

Jis savo 15.000 dol. vertės turta testamentu yra užrašęs savo broliui Adomui BUTKEVIČIUI, seseriai Marijonai GARČINSKIENEI ir broliavikiui Jurgiui BUTKEVIČIUI, kurie prieš Lietuvos okupaciją gyveno Krosnos apylinkėje, Suvalkų Kalvarijos rajone. Testamento vykdytojui iki šiol nėra pavykęs surasti.

Patys įpėdiniai arba apie juos žinantieji malonėkite kreiptis į LIETUVOS GENERALINĮ KONSULATĄ NEW YORKE, laiškus adresuojant:
CONSULATE GENERAL of LITHUANIA
41 West 82nd Street,
NEW YORK, N. Y. 10024.

DIDĖJA TARPTAUTINIS ĮTEMPIMAS

Šį rudenį turi būti pradėtas Persingo atominių raketų išdėstymas Vakarų Europoje. Andropovas apie išdėstymą nenori nė girdėti: tvirtina, kad raketos nebus išdėstytos. Prezidentas Reaganas tvirtina, kad jei sovietai nepalarys reikalaujamų nuolaidų, tai raketos, nukreiptos į sovietinius didžiausius centrus, tikrai bus ant savo platformų nustatytu laiku.

Sovietai prieš raketų išdėstymą mobilizuoja visas savo propogandinės jėgas Vakarų Europoje ir net pačioje Amerikoje. Jų agentai sukėlė dideles demonstracijas, įvėlė daug politiškai nesusi-vokiančių žmonių. Pav. Amerikos katalikai vyskupai pernai priėmė kompromituojantį memorandumą ir šiemet visai pataisyti. Vokietijos vyskupai iškart pasisakė už atominius ginklus, jei jie skirti naujos agresijos sulaukymui.

Persingo raketų išdėstymą nutarė NATO vyriausia karo vadovybė po gana ilgų, sunkių svarstymų. Tai yra pirmas svarbus vadovybės nutarimas, ir jei jį sovietai sukliudytų, tai būtų NATO silpnumo įrodymas. Tai būtų įrodymas, kad Šiaurės Atlanto valstybių sąjunga yra bejėgis vienetasis. Netenka abejoti, kad tada Amerika būtų priversta persvarstyti klausimą, ar verta su tokia sąjunga susidėti. Įvyktų Amerikos atskilimas nuo Vakarų Europos, ir sovietų politika tuo būdu pasiektų patį didžiausią laimėjimą nuo II-jo Pasaulinio karo pabaigos. Dėl tos priežasties raketos turės būti išdėstytos, arba sovietai turės gerokai pasitraukti iš esamų politinių pozicijų. Tai bus laikas vertas stebėjimo.

Tuo tarpu didėja įtempimas tarp Andropovo ir prezidento Reagano. Abu pasikeitė griežtais žodžiais, beveik dar negirdėtai tarpnekariaujančių valstybių vadų. Manoma, kad tuo jau yra pradėtas vadinamas "šaltasis karas" kaip 1950 ir 1960 metais. Andropovas panaudojo prezidento Reagano atžvilgiu žodžius: rodančius jo, kaip čekisto, išsiauklėjimą.

Visa tai rodo sovietus įpuolančius į desperaciją. Prie visų ekonominių sunkumų, dabar dar kriti ir alyvos kaina, o alyvos eksportas ir buvo pagrindinis sovietų pajamų šaltinis. Sibiro dujotiekis vargu bebus kam reikalingas, o jis bent žadėjo sumokėti nušimčius už bilijonines sovietų paskolas. Sovietų pramonė

rė. Nežinodamas ką daryti aš... ir jį pakrikštijau. Ar teisėtai padariau, ar galioja?"

Misijonierius, matydamas ar galvodamas, kad jis nori iš jo pasijuokti, jam dar geriau atsakė: "Ir man teko pergyventi panašius įvykius. Kartą vagonė buvo mirštantis asmuo, o aš neturėjau nei žvakės, nei komunjios, net ir išpažinties nespėjau atlikti.

vis mažiau pagamina, nes sensta fabrika, trūksta darbo jėgos ten, kur jos reikia, kur nereikia jos yra perdaug. Darbininkai nuolat "serga", tarnautojai stovi prie krautuvių eilėse ir, bendrai paėmus, dirba 3-4 žmonės tą pačią darbą, kurį kitose šalyse atlieka vienas žmogus.

Giaklavimas atsilikęs, nes JAV prezidentas uždraudė šmugeliuoti reikiamas ginklų dalis. Konsulatų tarnautojai mėgina jas įsigyti nelegaliu būdu, o pagauti turi važiuoti atgal į Rusiją. Vien tik pastarųjų metų jų sugrįžo iš įvairių šalių apie 100. Vien iš Prancūzijos tapo išvaryta apie 50 asmenų.

Žinoma, kad dėl šių visų dalykų karo nebus. Ne sovietams pakariauti prieš laisvojo pasaulio karinę ir ekonominę tikrą, neišpūstą, galybę, tačiau politinis įtempimas eina jų naudai. Įtempimas jau daina liuksiuose gyvenančių višuočių. Šie žmonės lengvai pakliūva į sovietų agentų paruoštą tinklą ir jie nori sovietinės "taikos", net nepasirūpina sužinotikad tai reikia vergiją pilna to žodžio prasme. Laimė, jie sudaro mažumą. Daugumai dabar jau sovietai nebėra "draugai sąjungininkai padėję nugalėti Hitlerį", bet yra "Bloody commies", trokštantys kelti sąmyšius, neramumus, invazijas, o gal ir naujo karo! Jų nuomonei nemažai kliudo politikai, pasiryžę bet kuria kaina atsisėsti į Amerikos prezidento kėdę.

Tokie politikai niekad nuoširdžiai negynė Baltijos kraštų laisvės, negynė nė Vietnamo, nors jų pačių broliai ten kovėsi surištomis rankomis. Negynė nė Abisinijos, Angolos, Kubos, Nikaragvos laisvės. Jei būtų gyne, tai tikrai šiandien nereikėtų tiek vargti dėl El-Salvadoro.

Šios rūšies politikams į galvą neaveina pavergtos tautos, tiek metų nešančios sovietų rusų vergija, vargą savo krašto, savo artimųjų pasiilgimo kančia. Jiems svarbu tik jie patys ir jų šeimos pertekusiam gyvenime, asmeninės reklamos šviesoje.

Pavergtų tautų žmonės iš-eivijoje, nors jų ir milijonai, bet negana organizuoti, vis tiek turėtų imtis priemonių pristabdyti neatsakomius, karjeristus politikus, turėtų remti dabartinę idealistinę Amerikos vyriausybę. Didėja tarptautinis įtempimas ir kai jis šį rudenį išsispres laisvojo pasaulio naudai, tai pavergtieji neturėtų likti prie to neprisidėję. S. Šetkus

Beliko tik vienas dalykas - aš... ir jį pakrikštijau. Ar teisėtai padariau, ar galioja?"

Misijonierius, matydamas ar galvodamas, kad jis nori iš jo pasijuokti, jam dar geriau atsakė: "Ir man teko pergyventi panašius įvykius. Kartą vagonė buvo mirštantis asmuo, o aš neturėjau nei žvakės, nei komunjios, net ir išpažinties nespėjau atlikti.

75-oji Šv. KAZIMIERO PARAPIJOS SUKAKTIS

MESSAGE FROM THE PRIME MINISTER

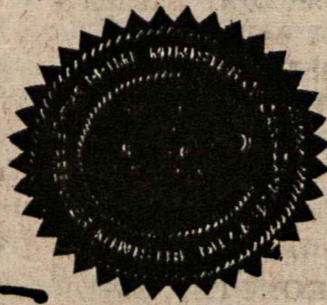
MESSAGE DU PREMIER MINISTRE

I would like to extend my warmest greetings to the clergy and parishioners of St-Casimir's Lithuanian Roman Catholic Church in this seventy-fifth year since the first services were held.

The Church has seen many changes in the world and in itself from its first days to the present. Material change is a law of existence but faith is the rock to which life is anchored.

For seventy-five years, St-Casimir's Lithuanian Roman Catholic Church has contributed to the spiritual life of its congregation and to the community. May this outstanding record of achievement and service continue for many years.

On this memorable occasion of jubilation and thanksgiving, I send my congratulations and best wishes.

O t t a w a
1 9 8 3

ŠITOKI SVEIKINIMĄ IR LINKĖJIMUS GAVO 75 METŲ SUKAKTIES PROGA ŠV. KAZIMIERO PARAPIJIEČIAI IR KUNIGAI IŠ KANADOS MINISTERIO PIRMININKO P.E. TRUDEAU, KURIS PABRĖŽĖ ŠIOS SUKAKTIES SVARBUMĄ.

DEŠINĖJE - SVEIKINIMĄ IR LINKĖJIMUS ATSIUNTĖ RENÉ LEVÈSQUE, QUEBEC'O PROV. PREMJEERAS, PRISIMINDAMAS ŠIO ŠIMTMEČIO PRADŽIOJE TVIRTAI ĮSIKŪRUSIUS LIETUVIUS MONTREALYJE, IŠLAIKANČIUS SAVO KULTŪRĄ IR PASIDALINANČIUS SU KITAIŠ.

MIN. PIRM. P.E. TRUDEAU ATSIUNTĖ ŠI SVEIKINIMĄ ABEJOMIS OFICIALIOMIS KANADOS KALBOMIS. QUEBEC'O PROVINCIJOS PREMJEERAS - VIENA KALBA.

KOLYMA: prisimenant vienos kalinės liudijimą

Vertė A. Ž.
/tęsinys/

Netoliese didelės stovyklos Elgene, kur buvo maždaug 1000 moterų, radosi ir mažytė stovyklėlė, kur gavo prieglobstį koks aštuoniasdešimt vyrų, medicininės komisijos pripažintų netinkamais darbu aukso kasyklose. Tie vyrai darbuos kaip amatininkai ar lauko darbininkai. Vyrai ir moterys, atsieit, susitikdavo darbovietėse. Pasitaikydavo atvejų, kad moterys nusikaltėlės bandydavo išprievartauti tuos paliegėlius.

Eilinis Kolymos belaisvis vyras neišgyvena didelių lytinių problemų. Jo visas organizmas taip išsvargintas sunkaus fizinio darbo, kad jo sulyšęs kūnelis tetrokšta vienintėlio daikto - duonos. Kai žmogui tenka išbūti visą dieną negaltinguose speiguose, jo geiduliai sušąla į ledą. Dalinai todėl, dalinai dėl to, kad rusai šioje srityje, palyginti, skaitūs - stovyklose homoseksualizmas kaip ir negyvena. Daugelis moterų belaisvių būna nieko negirdėjusios apie lytinius santykius moterų tarpe. Jos apie tai sužino pirmą kartą patekusios kalėjimui, nes lesbietiškas kumas yra palyginant dažnu reiškiniu moterų nusikaltėlių tarpe.

Lytinė problema ima darytis aktualia vyrai kaliniui, kai jis būna sau užsitikrinęs saugų darbėlį, suteikiantį jam galimybę prikimšti skilvį. Bet net ir tada, jei esama kaimynystėje moterų, jo šansai turėti pasisekimą menki. Jei kada moterims kalinėms pasitaiko proga užmegsti santykius su vyrais, jos renkasi sau partnerius laisvųjų piliečių tarpe.

Yra įstatymas, baudžias iki 10 metų kalėjimo Sovietų piliečius, turėjusius lytinių santykių su kalinėmis, bet Kolymojo šis įstatymas pamirštas. O laisvųjų piliečių kalinės pageidauja dėl to, kad jie gali jas aprūpinti maistu. "Cukrus, sviestas, balta duona" - štai formulė, kurią nusikaltėliai naudoja vietoj "Aš myliu tave". Per karą ir pokario metais ne tik nusikaltėlės, bet daug prieš tai buvusių dorų moterų galėjo būti paperkamos už svarų juodos duonos. Ir padorūs laisvieji Kolymos piliečiai pasiglemždavo visą esamą pasiūlą.

Savaime aišku, moteris visada už tai atkentėdavo pirmoje vietoje. Jei stovyklos sargybinis pranešdavo, kad jis nutvėrė kurią belaisvę su vyriškiu, ją uždarydavo keilioms dienoms į vienukė, po to perkeldavo, pirmo pasitaikiusio pergabenimo proga, į kitą stovyklą.

Kolymojo yra tūkstančiai laisvųjų piliečių, kuriuos įtikino atsikelti ir privertė atkelti čia dirbti geologais, inžinieriais, gydytojais, ekonomistais, stovyklų administracijoje, sargybiniais ir t. t. Daugumas jų be žmonių. 1983. V. 12

Vyrai retai kada išdrįsta vežtis žmonas į šią nesvetingą šalį, kur siautėja vien šaltis, skorbutas, nykuma ir vodka. Pridėkim, kad į darbus Kolymojo paprastai parenka jaunus viengungius vyrus.

Šalimais tos laisvųjų piliečių aristokratijos yra ir plebėjai - buvę kaliniai, atlikę bausmę, kuriuos automatiškai įkurdina Kolymojoje. Tos dvi grupės gyvena, sakykumei, atskirai ir retai bendrauja. Bet abi godžiai dairosi moterų. Į moteris, kurios buvo kalinėm, nėra žiūrima su panieka. Kiekviena moteris, nežiūrint, ar ji atpylė bausmę kaip kontrevoliucionierė, ar kaip paprasta nusikaltėlė, gali ištekėti vėliausiai mėnesio bėgyje nuo paleidimo laisvėn dienos.

Paprastai prieš įstaigą, kur moteris atsiima laisvės dokumentus, išsirikiuoja rogės jų laukiančiųjų. Vyrai rogeje yra išsikamantinėję jau prieš keletą savaitių, kada bus paleistas iš stovyklos naujas būrys moteriškaičių. Jie atkeliauja iš toli, rūpestingai pramatę atsigabenti kailinę kepurę, skrandą ir veltinius, ir jie bematant aspinta tik ką išsiiperėjusias laisvas pilietes. Kiekvienas stengiasi nuvaržyti kaimyną, nupasakodamas kokią pavydėtina padėtį jis turįs kažkur miške, ar tolimoj kasykloje - žinoma, stovyklos administracijoje arba kasyklos vadovybėje. Moterų pasirinkimą apsprendžia jauniojo padėtis, o ne jo amžius, išvaizda ar būdas. Savaime aišku, nėra jokios kalbos apie meilę. Paprastai moteris būna dvidešimčia ar 25 metais vyresnė už būsimąjį vyrą. Jis to nepergyvena. Svarbiausia jam tai, kad ji moteris, kitaip sakant, kad jam nebereikės vienišam kamuotis su pūga, su vodka, su neprisiliūtom sagom ir siaubingai išvirtais kopūstais.

Moters, iš kitos pusės, pagrindinis dėmesys yra susirasti pastogę ir apsaugą. Ji negali gyventi pati sau viena Kolymojoje. Ją suniurkys, kur ji beapsirodytų. Kiekvienas vyras, su kuriuo ji turės reikalų, taikysis ją paimti. Jei ji atsisakys, ją persekios. Ji negaus talonėlių būti - niausiai aprangai; jos darbdavys elgsis su ja blogai; tms - tant ji skubės, drebėdama į laisvųjų moterų baraką, visą laiką siaube, kad ją pagriebs, ar užpuls. Ją visą laiką engs. Be to, moteris pirmaisiais mėnesiais po išėjimo laisvėn, kaip kiekvienas kalinys, bijo gyvenimo. Jai baugu būti nepriklausomai, daryti sprendimus, kai per tiek metų viską už ją nutardavo kiti.

Žodžiu, ji kraustosi į nepažįstamo žmogaus roges ir išlekia su nežinomu žmogum į nežinomybę. Jei viskas klosis pakenčiamai, jie užsiregistruos kaip vedę, kai tik pasitaikys proga. Daugumoje atvejų sutarimas trunka neilgai. Moteris leidžiasi atpenima, kad grįžtų sveikata, ji

Šol. Gina ČAPKAUSKIENĖ su ARO choristais, diriguojant muz. V. VERIKAIČIUI, dainuoja iškilmingame sukaktuviniame koncerte, švenčiant Šv. KAZIMIERO parapijos 75 metų jubiliejų. Tony's Photo Studio

Gouvernement
du Québec

Le Premier ministre

Les fêtes du 75e anniversaire de la fondation de l'église Saint-Casimir et de la première paroisse lituanienne de Montréal nous permettront d'évoquer avec reconnaissance le souvenir des hommes et des femmes qui, au début du siècle, ont posé les assises solides de la Communauté lituanienne du Québec. Grâce à leurs efforts, en effet, nos concitoyens et nos concitoyennes d'origine lituanienne ont pu maintenir bien vivant, ici, sur les bords du Saint-Laurent, leur héritage culturel et spirituel et en faire bénéficier l'ensemble de notre société.

Je souhaite de tout coeur que cet important anniversaire donne lieu à une joie bien sentie et largement partagée.

apsirėdo ir pasiils iki soties. Palaipsniui ji ima suvokti savo vertę, teisingiau inflacinę savo kainą Kolymojoje, kadangi ten taip trūksta moterų.

Ir taip vieną dieną vyras pareina namo ir žiū! - Dirkia nekūrenta ir tuščia. Keikdamasis jis stveria iš spintos vodkos butelį. Vėliau, kai jo akys būna apraibusios nuo girtumo, jis ima regėti savo žmoną rogėse, prigludusią prie savo suvedžiotjo, lekiant laukais visai taip, kaip ji lėkė su juo taip neseniai, ir kai ledą ir sušalusį sniegą kapojo jakutiško pony kanopos.

... Kolymos moteris begaliniai neištikimos. Kriminalistai apie jas sako: "Kolyma tai žemė, kur saulė nešildo, kur gėlės bekvapės ir moteris beširdės".

o o o o o o o o o o Elinor Lipper

MEILĖ LAVONINĖJE

- Petia! - šuktėlėjo slaugė, leisdamą pavartotą švirkštą į sterilizatorių dezinfekcijai. Sanitaras Petia, kišėnė, atliekų net penktąją bausmę stovykloje, nors jam tebuvo vos dvidešimt penkeri, kyštelėjo savo nuskustą galvą su atsišovusiom ausim klinikos tarpdurin.

- Petia, Volkovas prašė manęs palinkėt pačiam ilgo gyvenimo.

Petios nepritrėnkė kažinkaip, kad jam šitaip pranešama, jog Volkovas mirė. Nuo to laiko, kai jis dirbo šiame kalinių ligoinės skyriuje, jis buvo matęs tiek žmonių mirštant, jog mirtis jo nebejaudino.

- Ar mes jį išgabensim šįnakt, slauge? Ji žvilgtelėjo į sieninį laikrodį, kurio metaliniai svarščiai buvo konkorečių formos. "Kaip toks laikrodis atsidangeno Kolymon?" - dingtelėjo jai. Būvo jau kiek po vidurnakčio.

- Taip, už poros valandų gali nutempti jį į lavoninę. Ko jam tysoti čia kiauřą naktį su pacientais? Kur Niūra?

- Plauna grindis.

- Apie tą laiką ji bus baigus. Atnešk man lentikę Volkovui.

Kol ji žymėjo ant lentelės mirusio vyro pavardę ir datas, Petia trūsėsi su numirėliu. Reikėjo nuvilkti marškinius ir apatinius baltinius, nes tai buvo ligoinės nuosavybė. Kalinius laidodavo nuogus. Tada jis užtempė antklodę ant jo įdubusio gelzgano veido, užmerkto akim. "Fai na slaugė", - sumurmėjo sau Petia, - "net jam akis užspaudė. Kitoms - nė motais!".

Jis pagarbiai stebėjo, kaip ji rašo ant lentutės paskutinius žodžius. Petia buvo beraštis. Tvarsčio gabalėliu ji pririšo kortelę prie lavono kojos nykščio. Paskui apsidairė Niūros.

/ bus daugiau/

Tradicinės lenktynės - stampede Calgary mieste, kuriame šią vasarą vyks skautų jambore. Tikimasi, kad dalyvaus ir nemažai lietuvių.

LIETUVIŠKAJAI RADIO VALANDĖLEI - 50 METŲ

Šiemet sueina 50 metų Pittsburgė veikiančiai Povilo ir Gertrūdos DARGIŲ lietuvių radijo valandėlei. Ji veikia be pertraukos, kiekvieną sekmadienį vidurdienį, nuo 12:30 iki 1 v. p. p. Programa - lietuviškas žodis, daina, muzika, žinios.

Sakoma, kad tik žemaitiška Povilo Dargio prigimtis ir jo gabios žmonos talka išlaikė tokioje pastovioje tarnyboje lietuvių radijo valandėlę, tuo labiau, kad Povilas Dargis pasižymėjo ir pasižymi intensyvia visuomenine veikla.

Povilas Dargis atvyko į Pittsburgą 1926 m. Įstojęs į

universitetą, studijavo telės. Suorganizavo jaunesiems lietuviukams mokyklą, kurioje ir pats mokytojavo. Radęs Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organizaciją, tampa jos nariu. Įkuria naują kuopą ir yra nuo pat įsteigimos jos pirmininku. Jis yra nuolatinis atstovas SLA Seimose. 1932 m. jo dėka buvo pastatyta opera "Faustas" Seimo proga. Jis yra Amerikos Lietuvių Tarybos ilgametis Centro vicepres. Rašė įvairiomis visuomeninėmis temomis į lietuvių laikraščius Amerikoje.

Šiai valandėlei, gaivinusiai lietuvių per 50 metų, reiškiamo geriausius linkėjimus.

Juozas Šilėnas

PASAKAITĖ

Pasakysiu pasakaitę
Apie katino dukraitę
Aple rainą Katinytę,
Juodo katino dukrytę.

Buvo taip. Ir paklausykite!

Vieną šaltą, šaltą žiemą,
Kai į mūsų namo kiemą
Krito snaigės ir vėl krito
Ir nebuvo nieko kito,

Kaip tik balta, balta, balta
Mes išgirdome už durų
Keistą garsą, šuru - buru,
Lyg tylučiai kas vaitojo,
Lyg suvirko ir - nustojo.

Buvo aišku. Gyvuliukas!
Ar bereikia jums sakyti,
Kaip mes lėkėm pamatyti,
Kas gi šaltyje ir naktį
Krapšto mūsų namo stakti!?

Du ir du kart sukome raktą.
Ir, kaip manot; ką už durų
Mes pamatėm, šuru - buru,
Degė akys Katinytės,
Juodo katino dukrytės.

Mes ją, aišku, tuoj į vidų
Ir - "Mamyte, šildyk pieną!"
O kai lakė, tai po vieną
Glostėm galvą, nugarytę
Ir net rainą uodegytę -

Čia ir baigias pasakaitę
Apie katino dukraitę,
Apie rainą Katinytę,
Dailią, meilią ir mažytę
Juodo katino dukrytę.

IŠ "EGLUTĖS"

Prisiminkime lietuvišką vaikų laikraštėlį EGLUTĘ, kuris pasirodo kas mėnesį.

LIETUVIŲ DIENOS

"Lietuvių Dienos" žurnalo kovo mėnesio numeris išsiuntinėtams skaitytojams, bendradarbiams ir platintojams. Šiam "Lietuvių Dienos" žurnalo numerį randa: nei poilsio nei ramybės tikintis Lietuvoje. J. Janušaitis - Išsvijojos kultūros dirvonuos. Rūta K. Vidžiūnienė - Są-

ta miško samanų danga ir ilga į aukštumą kylanti antkalnė mus greitai nuvargina.

Lėktuvai atakuoja dar kartą, spieglančios bombos krenta ant mūsų besifrukančių kelio ir stipriais sprogiškais išsklaido mus į šonus.

Mes trys - Vytas, Klėmas ir aš - pasitais - kančius senus, dar lenkų iškastus, jau apgruvusius ir samanomis užžėlusius apkasus. Uždusę glaudžiamės prie šaltos drėgnos žemės, slėpdamiesi nuo pavojingų, aplink skraidančių skeveldrų.

Tarp manęs ir Klėmo visai panpsėje guli prieš porą dienų čia atklydusio žmogaus paliktas mėšlas. Jis taip erzina dvokia, net kvapą gniaužia, bet pavojingas skeveldrų lietus neleidžia mums apeiti vietos, tik truputėlį pasislenkam į šonus. Staiga, dideliu lapės šuoliu, mums nespėjus sušukti, į mūsų tarpą, apsaugos beieškąs, išoka Bardišius ir visu kūnu išsitiesia ant "kvepiančios piramidės", sukeldamas dar didesnę smarvę. Mes trys - prapliupom nesulaikomu juoku. Juokiasi ir Bardišius, pradžioje nesuprasdamas reikalo, vėliau pajutęs, - paleidžia seriją keiksmų ir šluosto susiraukęs suteptą milinę, pyksta ant mūsų ir galvoja, kad mes tai tyčia padarėme. Patariam sekantį kartą į didžiausio pavojaus metu neprarasti akylumo...

Aprimus, keliamės ir pasukam mažu, per miško tankmę vedančiu, keliuku į Hexengrundą. Atakos išblaškyti, kiti pasuka kitais keliais. Išename iš pavojingai artilerijos sviedinių apšaudomos zonos. Su artėjančiu saulėlei - džiū galop išlendame iš klaidaus miško ir pasukam tiesiai per klampus laukų arimus, orientuodamiesi virš laukų iškilusiu forto smaigaliu.

Į barakus grįžtame jau gerai sutemus. Virtuvėje pietų jau negauname, liekam nevalgę, alkani ir pavargę. Surizgę krentam į guolius, užmiršę buvusios dienos pavojus. Šypsomės prisiminę Bardišiaus nesėkmę. Vos spėjus sumerkti akis - sukaukia vėl oro pavojaus sirenos. Vėl turime skubiai neštis į požeminę slėptuvę ir praleisti ten porą gerų valandų. Šį kartą lėktuvai tiesioginiai mūsų vietovės neliečia. Visą puolimo svorį meta ant įlankoje stovinčių karo laivų.

Virš jų išliepsnoja arši kova. Rusų lėktuvai mėto bombas gana padrikai, bijodami priartėti prie verdančio ugnies uragano ir didesnio nuostolio, atrodo, nepadaro. Išmestų šviečiamųjų raketų šviesoje plienų žvilga karo laivų siluetai, žybsi šaudančių pabūklų ugnys.

Slėptuvėje daug naujai iš fronto linijų atvežtų sužeistų kareivių. Jie suguldyti koridoriuose esančiose lovose, kiti ant grindų. Mes turime susispausti arčiau išėjimo laiptų. Skaudus sužeistųjų dejavimas maišosi kartu su drąskomos žemės drebėjimu ir stipriais priešlėktuvinių pabūklų šūviais. Neišmiegotos naktys, dienos darbų nuovargis ir alkis traukia prie cementinių grindų poilsui. Susirangau ant laiptų pakopos ir bandau išsėtis, bet kur tau! Praeinančiųjų šlamesys ir vėjo trauka neleidžia sumerkti akių. Tik po vidurnakčio nustojo skardenti bombų sproginėjimai. Aptyla įkaitę pabūklų vamzdžiai, užgęsta nakties tamsą pjausčiusios prožektorių šviesos, sukaukia oro pavojų atšaukiančios sirenos ir mes vėl grįžtame į kie-

Šiuo numeriu pradėdame trisdešimt trečiuosius TECHNIKOS ŽODŽIO gyvavimo metus. Manau, kad ir toliau visi bedradarbiai nenuilstamai dirbs šio žurnalo naudai ir gerovei.

Per tuos trisdešimt trejus metus daug kas pasikeitė. Keitėsi žurnalo išvaizda, turinys, skaitytojai, redaktoriai ir bendradarbiai. Kiekvienas šių minėtų pasikeitimų nebuvo ir nėra tokie svarbūs kaip bendradarbiai nes jų keitimasis susideda iš jų skaičiaus mažėjimo. Vieni iš jų pasitraukė iš gyvųjų tarpo, kiti - dėl sveikatos, o dar kiti - nusprendė daugiau nebendradarbiauti su TECHNIKOS ŽODŽIU. Ypač šiuo momentu kiekvieno bendradarbio pasitraukimas sukelia daug rūpesčio.

Buvo tiesiog liūdna žinia, kai raštu kol. Vytautas Petraitis pranešė, jog atsisakęs Technikinės Apžvalgos redaktoriaus pareigų ne dėl ko nors kito, bet tik dėl sveikatos. Tai didelis nuostolis TECHNIKOS ŽODŽIUI. Kol. Petraitis buvo vienintelis bendradarbis, kuris ne tik užpildydavo savo redaguojamą skyrių, bet dar parašydavo ir ktomis temomis reikšmingų ilgų straipsnių. Taigi, jis yra užpildęs daugiausia TECHNIKOS ŽODŽIO puslapį. Jo nuopelnai mūsų spaudai yra neišmatuojami. Mes visi skaitytojai pajusime didelę spragą mūsų žurnale. Tą spragą privalome kaip nors užpildyti, pasistengdami medžiagos telkime. Už kol. Petraitio ilgametį malonų bendradarbiavimą reiškiamo didelę padėką visų skaitytojų vardu.

Technikinės Apžvalgos skyriaus tęstinumui išlaikyti jį redaguoti satiko kol. Algirdas Didžiulis. Visa medžiaga skirta šiam skyriui turi būti siunčiama naujam skyriaus redaktoriui. Linkime kol. Didžiuliui sėkmės ir ištvėrmės šiame darbe.

V. Jautokas

Šiam puikiam profesiniam žurnalui, sulaukusiam 33 metų sukakties, linkime kuo geriausios ateities.

mokslas. D. Mickutė-Mitkuvienė - Švyturys stovi. A. R. - Naujos knygos. V. Trumpa - Profesorius Mykolas Biržiška. A. Kairio žodis - Idėja kovojančiai tautai.

Anglų kalbos dalyje: Margučiai. Kodėl gerai naudoti lietuvių kalbą, kaip antrąją kalbą - Jeanetta Petkus. Brėžnėvis ir Andropovas. Kunigas arštuotas Lietuvoje. Vokiečių pranašumas antrajame kare. Priverčiamo darbo jėga naudojama Sibiro natūralių dujų vamzdžiams nutiesti. "Lietuvių Dienos" žurnalas gausiai iliustruotas nuotraukomis.

"Lietuvių Dienos" leidžia A. F. Skirius, 4364 Sunset Blv. Los Angeles, Ca. 90029 USA.

tus, utėlėtus, barakuose paliktus guolius...

Kovo devynioliktoji. Juozapinės ir Raudonojo žmonijos budelio Stalino vardadienis.

Gražus saulėtas rytmetis žada gausių rusų lėktuvų atakų dieną. Kastuvais, šiupėlėm, kirviais ir kirkom ginkluoti, išeinam baigti kasti apkasų prie aerodromo, netoli pakartųjų, kurie vis dar tebesisupa sąžiningoje budinčių varnų sargyboje. Vos spėjame išmesti pirmuosius kastuvus žemių, kai žydrijoje padangėje pasirodo pirmieji lėktuvų junginiai, kurie, pastebėję mus dirbančius, puola ir apšaudo iš kulkosvaidžių. Esame priversti slėptis. Kas valandą lėktuvų skaičius didėja ir galop jie visai užvaldo visą mūsų pajūrio erdvę. Lindim apkase. Atakuoja bombomis ir kulkosvaidžiais įvairius tvirtovės įtvirtinimus, puola pastebėtus priešlėktuvinių pabūklų postus, apšaudo uoste esančius laivus. Įnirtingai atakuoja įlankoje jau seniai paskendusį, bombų sužalotą, buvusį lenkų karo laivą, turbūt manydami, kad tai vokiečių. Krauna ant jo šimtus bombų, kurios sproginėdamos apie laivą, išmeta aukštus vandens fontanus, sukeldami mums įdomų reginį. Jį atakuoja ir rusų naikintuvai. Jie žemais skridimais beria serijas kulku iš kulkosvaidžių, o laivus stovi pusiau pakrypus, apdraskytas šonais ir nė nebando giliau pasinerinti. Nuo Helos pasirodo keliolika vokiečių naikintuvų ir užverda atkaklios oro kautynės, kurios su mažomis pertaukomis, tęsiasi veik visą dieną. Vokiečių naikintuvų remia ir priešlėktuvinė. Rusai paberia tūkstančius proklamacinių lapukų vokiečių kalba, kreipiasi į vokiečių kareivius ir civilius. Juose raginama nutraukti bereikšmę gynimosi kovą prieš nenugalimą Raudonąją Armiją. Ragina sukilti prieš vadovaujančius karininkus nacių, nes tik jie esą tikrieji jų priešai, o Raudonoji Armija ateina, kaip kareivių draugai, liaudies gynėjai, tikrosios laisvės žmonijai šėšėjai. Pasirašyta Antrojo Bielarusijos Fronto vado maršalo Konstantino Rokosovskio. Proklamacijos gale atspausta specialus per frontą į jų pusę pusę pereiti pažymėjimas. Jį turinčiam, garantuojama, kad perėję į jų pusę bus toleruojami, kaip liaudies draugai, nebus baudžiami už padarytus karo nusižengimus ir tuojau bus paleisti į laisvę.

Juokiamės iš jų gražbylystės, gerai žinodami liudies gynėjų pažadus ir jų "geraširdiškumą". Gal vokiečiams, kurie jų dar nepažįsta ir yra įtikinančiai skambantys žodžiai ir randa pritarimo - tokių, atrodo, yra ir kareivių tarpe. Bet ne mums... O vis tikslai, ne tik vokiečiai, bet karkurie ir iš mūsų šalių, tas "garantijas" įsideda į kišenę, greičiausia, kad parodytų tiems, kurie jų nematė. Per visą dieną suskaitom 12 pastebėtų numuštų rusų lėktuvų, kurie šūvių kildyti, skeveldromis ar ugniję liepsnodami nukrenta - vieni į jūrą, kiti į mūsų apsupimo žiedą. Brangiai kainavo generalissimo Stalino vardadienis raudonosios liaudies gynėjams.

Savųjų tarpe esame keli Juozai. Vienas kitam linkime sveikatos, laimės ir sėkmės. Su ašara akyse pirmu ir man skirtuosius brolio ir artimųjų draugų sveikinimus. Trumpą akimirką iš mane saugančio apkasu nuskerendu į savo gimtą pastogę, kurioje mano geroji motina šioje mano dienoje nuo pat mano lopšio dienų pirmoje dienos maldoje prašydavo Aukščiausiojo man palaimos (b.d.)

VEIDU Į ŠIAURĘ

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

Antroji Dalis

/tęsinys/

15 /73/

Diena debesuota ir vėsi, tačiau pavasariškai graži. Iš po amžinai žaliuojančių samanų dvelkia žemės drėgmė, oras kvepia gaivinančiais pušų sakais, medžių šakom striksi nieko nebijančios, linksmos, žvalios ilgauodegės voveraitės. Sausam stuobry kalena margas genys, užuovėjose į būrius susimetę čirškauja žvirbliai, visai nebedami aukštai erdvėje besizvalgančių prieš lėktuvų ir spieglančių prašvilpiančių rusų artilerijos sviedinių.

Rusų žvalgybiniai lėktuvai iš didelio aukščio įkyriai seka mūsų darbus ir be gyvybės ženklų atrodančią plačią fronto zoną. Nuo pirmųjų linijų atplaukia skardenantis kulkosvaidžių, minosvaidžių ir šautuvų šūvių triukšmas. Lyg keista muzika pianino klavišais mėtoši iš vienos vietos į kitą, kartais suskamba iš karto keliose vietose, aptyla ir vėl staigiai užverda, užkunkuliuoja. Ypatingai ji gyva Gdynės sektoriuje, virš rusų užimtų aukštumų. Nuolatots tai vienoje, tai kitoje vietoje iškyla balti nedideli žvalgybiniai balionai, kurie kaip ir lėktuvai, žvalgo mūsų pusėje esančius vokiečių pozicijas. Balionams pasirodžius, į juos prapliumpa vokiečių pabūklų ugnis. Jiems į talką atsukba ir naikintuvai, kurie stengiasi juos pašauti. Labai vokiečiams nepatinka tie rusų balionai. Pajutę pavojų, jie skubiai nusileidžia ir dingsta, bet už pusvalandžio, žiūrėk, jie jau iškyla naujoje vietoje ir tęsia žvalgybą toliau. Dirbame ir stebime įdomų žaidimą, tikėdami, kad mūsų dirbančių miško medžių užuovėjoje nepastebės. Bet kur tau - po pietų ir mus pradeda apšaudyti stipri rusų artilerija. Tenka nutraukti darbus ir lįsti į nebaigtus apkasus. Artilerijai į pakaitą atlekia šeši rusų lėktuvai ir jie ima mus vaišinti bombomis. Juos pasitinka vokiečių priešlėktuvinė. Balti šūvių kamuoliukai lydi lėktuvus, bet jų nekliudo. Jie lyg vanagai, nuneria už aukštumos ir vėl naujais užskridimais atakuoja mus ne tik bombomis, bet ir kulkosvaidžių ugnimi.

Atsiveria naujos geltono smėlio bombų išmuštos duobės, virsta pakirsti medžiai, traška griūvančios šakos. Šalimais esanti vokiečių priešlėktuvinė įnirtusiai, be atodūsio beria šūvius, miškas aidi besikartojančiais aidais ir liejasi su nuo pirmųjų linijų ateinančiais kovų garsais. Visas lėktuvų atakų centras dešiniau nuo mūsų, jie nori sunaikinti priešlėktuvinių pabūklų pasipriešinimą. Mūsų nebaigtos slėptuvės ir apkasai nėra pilnai saugūs nuo lėktuvų bombų. Gir dėti, kad yra sužeistų. Gauname įsakymą pasitraukti giliai į mišką esančius griovius. Traukiamės. Mus lydi įkyriai persekiojančios bombos. Jų artimesni sproginėjimai priploja mus prie žemės. Bomboms kristi apstojus, pasipila rusų artilerijos sviediniai, kurie, laužydami medžius, persekioja ir nugena mus gerą kilometrą į miško vidurį. Minkš-

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

TREČIOJI "MUZIKOS" KNYGA

Kasmet leidžiamos tęstinės knygos "Muzika" leidinys II-sis tomas, sudarytas J. Burokaitės, išleistas Vilniuje. Jį sudaro straipsnių rinkinys, aptariant paskutiniųjų metų Lietuvos muzikos stilistinę vystymąsi. Analizuojama E. Balsio opera "Klionė ir Tilžė", kuri sukurta pagal H. Zudermann'ą o novelę tuo pačiu pavadinimu; aptaria muzikinio gyvenimo aktualijas, pagerbiami muzikų jubiliejai, nagrinėjama muzikinio auklėjimo problema. J. Karoso straipsnyje kalbama apie dirigavimą, duodami metodikos patarimai jauniems dirigentams. Prisiminta pianistė, kompozitorė ir pedagogė E. Laumenskienė jos gimimo 100-sioms metinėms prisiminti. Kalbama apie plokšteles, pranešama ir 1980 m. muzikinės spaudos bibliografija. Išleista 3000 egzempliorių.

DOKUMENTINĖ FILMA APIE DARIŲ IR GIRĖNĄ

50 metų Dariaus-Girėno skrydžio sukaktuvėms jau baigiama sukurti dokumentinė filmas. Scenarijų parašė dramaturgas J. Glinskis, režisuoja R. Vabalas, filmuotas J. Tamoševičius, dailininkas - A. Ničius. Darių vaidina Kauno dramos aktorius R. Sabulis, Girėną - Vilniaus Jaunimo Teatro režisoriaus E. Nekrošius.

KINO DIENOS ŠILUTĖJE

Juknaičiuose vyko "Kino Dienos", kuriose buvo rodoma keliolika Lietuvoje pagamintų filmų. Nemaža jų dalis ir buvo filmuojama Šilutės apylinkėse, ypač Juknaičiuose. Šventės 3 dienas, dalyvavo apie 80 kino meno kūrėjų. Žinoma, bet kokia kūryba yra stropiai ir perstropiai "prižiūrima".

KAIP KREMLIUS "REKOMENDUOJA" TAUTŲ DRAUGYSTĘ

Lietuvoje šiandien įsitaisė didelis skaičius rusų kolonistų. Statistikoje neskelbiama, nes kaip ir paprastai aišku, kad elgiamasi neteisingai. O kas neteisingas ir bailus...

Zarasų ir Eivenčionių rajonuose, kur pastatytas naujas rusiškas miestas, pavadintas "Sniečkus" - net gatvių pavadinimai nerašomi dviem kalbomis, nėra net lietuviškos mokyklos ten ar netoli esančiuose gyvenantiems lietuviams. Tad jie leidžia savo vaikus į rusišką mokyklą.

Specialiai komisijai patikrinus, mat prieita išvados, kad "lietuvių blogai kalba "didžiojo Lenino kalba". Bet gi komunizmas - tarptautinis tad kodėl netinka visokios kalbos?/. Pagal Kremlius rekomendaciją buvo sumąžintos užsienio kalbos pamokos ir padvigubintas rusų kalbos pamokų skaičius. /Bet gi lietuviams Lietuva nėra užsienis!/.

Kai kuriose mokyklose Lietuvoje rusų kalbos pamokų skaičius viršija gimtosios kalbos pamokų skaičių. Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas turi dirbti su 35-40 mokinių klase, o rusistas - tik su 15-20, aišku, kas gali geriau ir daugiau išmokyti...

Idomu, kad naujoje "pagrindoje" konstitucijoje, kurią vadina didžiojo Brežnevo vardu, tas nuostatas, kur buvo sakoma, kad lietuvių kalba yra nacionalinė respublikos kalba - "pradingo". Iš kitų respublikų, - tik Gruzijos TSR konstitucijoje dideliu vargu pavyko išrašyti tą paragrafą.

Taip Kremlius parodo dar vieną metodą, kaip "laimėti draugystę"...

vimą JAV leidžia jai sustiprėti, nors yra žinoma, kad jų elgėsi nesiderina su Kultūrinio pasaulio priimtomis normomis. Komunistinė diktatura visur, ypač Kinijoje, pasižymėjo neišsakomu žiaurumu ir milijonais kankintų ir nužudytų piliečių. Ar JAV nori užmiršti tą netolimą praeitį, kuomet kom. Kinija teikė pagalbą Š. Korėjai ir Š. Vietnamui jų kare su JAV? Kom. Kinija įsivėlė į karą su JAV Korėjos kare, o Vietnamo kare su kom. Kinija kartu su Sov. S-ga pradėjo žudyti JAV karius, teikdami ginklus ir visokeriopą techninę pagalbą šiaurės vietnamiečiams. Štai dabar atsirado draugystė su kom. Kinija, kuriai prireikė modernių ginklų neva apsiginti nuo Sov. S-gos. Ar įmanomas toks karinis konfliktas? Sovietai jokių atvejų neįsivėlė į karą su kom. Kinija, jei toks karas ir būtų įsivaizduotinas artimoje ateityje. Pulti Kiniją iš Sibiro yra sunkiai įmanoma dėl pasienio milžiniškų kalnų, dėl mažai esamų kelių ir dėl didelių atstumų nuo europinės Sov. S-gos, kur sukoncentruota karo pramonė bei karo veidimo ištekliai.

Didelis karas Sov. S-gos (o toks būtų su kom. Kinija) ir ekonominiai būtų sunkiai įmanomas, nes ir dabartiniu metu, vien vesdami palyginant nedidelio masto karą Afganistane jaučiama daugelyje gyvenimo sričių trūkumas. Jei Sov. S-ga ketvirtus metus galinėjasi su afganistaniečiais, menkai ginkluotais, tai juk kom. Kinija turi nepalyginamai daugiau už afganistaniečius, kad ir kiek senesnių ginklų. Be to - jie turi atominę bombą. Kom. Kinijos kariuomenės nepalyginti su vargingais afganistaniečiais, kurių šalis ruošiasi su Sov. S-ga Vidurinėje Azijoje. Tad tai tik gryna propoganda, ir dargi labai nevykusiai sukonstruota kalbėti ir rašyti apie neva galimą karinį konfliktą kom. Kinijos su Sov. Sąjunga.

Kom. Kinai labai jautrūs, kad ir dėl vienos mergaitės, lauko teniso sportininkės prašymo suteikti politinį prieglobstį JAV-se. Kom. Kinija dėlto griežtai protestavo ir atšaukė kaikiurus kultūrinis pasikeitimus. Arba vėl, dėl tautinės Kinijos Taivane: kas davė teisę kom. Kinijai savintis Taivaną, tą laisvą ir kultūrinę, su išvystyta pramone, šalį?

Tad iš vienos pusės JAV

Prezidentas nepagaili karčių žodžių apie komunistus, apie kovą su komunizmu ir jo išsiplėtimu, o iš antros pusės - teikiama pagalba kom. Kinijai, užmezgant kultūrinius ryšius (ar mainus) su ja, ir jau koks pora tūkstančių jų studentų bei mokslininkų leidžiama į JAV universitetus. Politiniuose veiksmuose prieštaravimų rasime ir daugiau, analizuodami JAV santykius su įvairiomis valstybėmis. Atrodo, lyg kaire ranka nežino, ką dešinė daro, ir kad komunizmo smerkimo retoriką toli gražu neseka JAV politikierių veiksmas. JAV Kongresas gausiai teikia pašalpą (papildomai paskirdamas apie pusę milijono dolerių) Izraeliui, kuris visai nepaiso JAV Prezidento įspėjimų bei protestų ir tęsia Libano dalies okupaciją, taipgi tęsia stovybą žydų naujų gyvenviečių okupuotame Vakarų Jordano krašte ir tebevykdo karo veiksmus. Iš kitos pusės, tas pats JAV Kongresas atmetė Prezidento reikalavimą dešimteriopai mažesnes sumas (50 milijonų) El-Salvadorui, kovojančiam prieš komunistus ir net piktinasi, kad Prezidentas teikia netiesioginę pagalbą Nikaraguos prieš komunistiniams sukilėliams: juk negalima kariuoti prieš legalią komunistinę valstybę.

Keista, kad NATO narys Prancūzija, išleidžia komunistus į vyriausybės kabinetą ir parduoda Nikaragai (tikriausiai kreditan) ginklus. Tuo tarpu JAV irgi to paties NATO narys, rūpinasi suvaržyti komunizmo plėtimąsi Vidurinėje Amerikoje. Tas El-Salvadorė vykstantis karas yra palaikomas Kubos bei Sov. S-gos (neseniai sulaukyti Brazilijoje siūsti iš Libijos sovietiniai ginklai į Nikaragą). Kitaip tariant, Kuba bei Sov. S-ga (prie jų prisideda Prancūzija) netiesioginiai kariauja su El-Salvadoro demokratine vyriausybe...

Tų pasaulinių įvykių akivaizdoje, kokią akciją galima išvystyti, gyvenant JAV ar Kanadoje, norint pagelbėti okupuotiems ir persekiojamiems tautiečiams Lietuvoje? Kad ir nepripažįsta JAV Lietuvos okupacijos, bet realių išvadų iš to nepripažinimo nesulaukiame. Kad bent būtų įmanoma sulaukti mūsų jaunimo siuntimą į negailingą ir desperatišką karą Afganistane... J. V.

LAUKŲ DOBILAS

Parke Ant Suoliuko

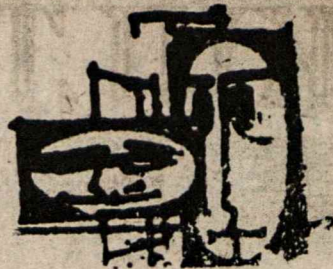
(tęsinys)

Kiek po to kalbos, kiek naujų idėjų, garbingiausių užsimojimų, jau nereikia ir sakyti! Štai, žiūrėk, vienas ašarodamas pasižada sau, o gal ir kitiems, nelaukiant išvaduoti kraštą nuo pavergėjų. Kitas jį trukdo, prašo nesukubėti, jis dar nebaigęs namo ir turis skolas, kaip gi skola palikęs važiuos, dar namą išvaržys... Nežiūrint jų visų ar su tuo surištu bėdų, vistiek grįždavo į namus su viltimi, kitą kartą jau susitikti tėvynėje. Jeigu taip ir neįvykdavo, niekas nekaltas, daug visokių kliūčių randasi, - kas to nežino. Gerai, kai parengimai vyksta salėje, netoli namų, bet vasarą, kai į piknikus patraukdavome, po visokių pratimų, sporto, šaudymo ar panašiai, susidarydavo keblumų pasiekti namus. Tas kelias kažkaip labai pailgėdavo, nors myliomis skaitytas pat, bet įveik tu jį, kad geras, po viso to.

Kai kurie iš mūsų turėjo gudrias galvas - įjungti į transporto vykdymą žmonas, žinoma, jas tinkamai paruošus vairavimui. Negalvokit, kad be leidimų - ne, su tikrais leidimais, išduotais pačios valdžios. Jau seniai buvo patirta, kad moterys aukščiausiojo apdovanotos stipresnė valia prieš tuos stipriosios stikluokus. Žiūrėk, vyrų jau su anuo pasauliu ruokuojasi, o jos dar niekur nieko.

C F M B LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

KREMI VEJDRODZIAI

Jūrininkams ir taip gali atsitikti ...

Po to svarbus nutarimo joms irgi pasunkėjo gyvenimas, bet vėliau pasimokė. Jeigu jau pamato, kad vyras linkęs padauginti - kada gi kitaip ir būna - priešingai, jos pakursto išgerti, kaip sakoma, kad prisibaigtų; bus lengviau namo pargabenti.

Viskam ateina galas, taip buvo ir čia. Su metų skaičiumi pradėjo mažėti piknika! ir parengimai. Jeigu jų ir būdavo, jau ne tokie gausūs, arba ir atvykstantieji "sausėjo" - reiškia apsirubežiuodavo su gėrimais, taip. Būdavo tokių, kuriems tai pavykdavo. Žinoma, toks jau buvo skaitoma išbaigęs savo normą ir iš garbingosios grupės nurašytas. Žinau, labai sunku ir negarbinga, bet gyvenimas ne vien rožėmis klotas, kartais tenka ir jų spygliams pavaiškėti...

Patys žmonės irgi vietoje nestovi. Žiūrėk - tai figūra išsikraipo, veidas susiraizgo kaip kempinė. Kas uniformotas - tam geresnė padėtis, išlaikoma, kaip sakoma, proporcija. Jei pradėjai senti - gerai pasiūtas mundras, ar kas panašaus, atstato tavo figūrą, o kepurės ar skrybėlės suždomina žiūrovą ir padaro veidą mažiau matomą. Tačiau, kas ir būtų, jei tų ar kitų organizacijų nebūtų, baįsų ir pagalyoti. Kad būtum vedėju, vyresniuoju ar panašiai, organizacijose būnant, reikia prigimtų gabumų, kiekvienas tam netinka. Demokratiškoje ne taip, kaip diktatūroje. Diktatūroje tau vadus pristato ir baigta, gi čia pačiam vadui reikia prasimušti kelius, kad išrinktų. Ne taip jau lengva, ką manai...

Be darbo būdamas žmogus, ką gi darysi daugiau galvoji visokius niekus, kaip ir aš parke. Galvoti galima, niekas nedraudžia, antra, ar kas tai žino? Pripratęs galvoti tyliai, nekalbėdamas, tik dėl įdomumo tuos, kad ir kvailus dalykus užrašau, kad kitą kartą kai ant to ar kito suolo ateisiu, nepakartočiau tų pačių galvojimų - irgi savotiškas išradimas. Kiti taip negali, žiūrėk, galvoja ir kalba. Negerai, praeivis pagalvos, kad tau kas galvoja negerai!

Perbėgti per pelkę, kai ji išdžiūvusi, visi gali, gal būt ir nesušlapę. Taip pat jumoros sakinius sudėlioti irgi nėra mandrybė, tikrumoje pažvelgus, gali kitaip išvirsti. Jei grįžti prie mūsų organizacijų, galima kartais pasi juokti, bet atvertus kitą medalio pusę - reikėtų dar kartą paklausti: kas gi būtų be jų? Mūsų žmonės nenuleido rankų, ta pilkoji masė kaip sugebėjo, taip ir lig šiolei dar daugelyje atvejų jie palaiko organizacijas, nežiūrind kartais ir pašaipų iš neveikiančiųjų pusės.

Saulė jau pietų metą rodė. Šalimais ant suoliuko snūduriavę kaimynai pabudo. Gal juos pažadino alkis ar buletuose skysčio trūkumas - negi paklausi. Šį kartą jie netriukšmingi, dejuodami nuslinko prie vartų. Liko nepaslėptos trys šejuoto Jurgio vyno bonkutės. Nemažai a - biejų pasidarbuota.

Likau vienas su savo mintimis ir troškuliu - lūpos kaip kempinės, išdžiūvo. Visas pusdienis kaip mintu praėjimai - reikia pajudėti.

Bedėliodamas sudėtingą aparatą į duonterbį, gautą iš amerikono kareivio dar Vokietijoje, prisiminiau, kad senelių Klubas atidarytas. Ten gera kavutė, reikia aplankyti. Jei neklystu, šiais metais bene šves savo šeštąjį gimtadienį. Asmeniškai man jis ne toks mielas, kaip sakysim tiems, kurie mėgsta kortomis lošti, arba moterims, kuriuos sugeba ar nori rankdarbiais save užsimušti. Korttožninkams tai tikras rojus: šviesu, šilta, staliukai, kaip kad tam reikalui padaryti. Kortomis lošk, kavą gerk ir dar kartais, matydami jų prakaitavimą, susimyli su pietumis, - negi nutrauksi žaidimą. Nereikia nusiminti, ne visiems iš patrankų šaudyti, nekuriems lieka ir žvirblius gaudyti. Nereikia rūpintis - visiems vistiek neįtiksi.

Prisimenu, atsirado žmonių, kuriems parūpo, kaip užimti jau, taip sakant, peraugusius žmones, nes buvo girdėti, kad kažkur yra įsisteigę specialūs klubai, senelių suėigos ar panašiai. Tuo reikalu buvo išrinkti su patyrimais patikimų rimtų vyrų grupelė iširti šį reikalą ir, susipažinus su kitais veikiančiais klubais, sudaryti ir mūsieskiui reikiamą statutą. Buvo aplankyta daugelis klubų: žydų, musulmonų, evangelikų ir kitų, ir galų gale, po daugelio nemiegotų naktų statusas buvo paruoštas. /bus daugiau

KAIRĖ RANKA NEŽINO, KĄ DARO DEŠINĖ

JAV nepripažįsta Lietuvos valstybės okupacijos, taigi jos prijungimo prie Sov. Sąjungos, bet JAV vyriausybės elgiasi nesiderina su tuo nepripažinimu. Tai išryškėja iš vad. "karo nusikaltėlių" ieškojimo per "Ypatingų Tyrimų Įstaigą (Office of Special Investigation, sutrumpintai OIS). "Draugo" nr. 70 (4.9.83) ir nr. 71 (4.12.83) straipsniuose "Gintis ir ginti prieš komunistų pinkles" ir "Bolševizmo aukas kaltina jų žudikai" detaliai aprašyta OIS įstaigos veikla, kuri visai ne-

siderina su JAV Lietuvos okupacijos nepripažinimo politika. Ką viena ranka daro Lietuvos okupacijos nepripažinimas, o kita ranka, lyg to nežinodama daro prieštaraujantį veiksma (Lietuvos buv. piliečių, o dabar JAV pilietybę įsigijusių teisimas, pripažįstant okupantą - Sov. S-gos teismo procedūrą). Savotiška politinė nesąmonė.

Apsidairę, rasime ir daugiau tautų santykiuose tokių prieštaravimų. Pažvelkime kad ir į kom. Kiniją per vadinamą kultūrinį bendradarbia-

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ-LIETUVIŠKAI

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:
Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 % už 90 dienu term. indėl.
8 1/4 % už 6 mėn. term. indėlius
8 1/2 % už 1 metų term. indėlius
8 3/4 % už 2 metų term. indėlius
9 1/4 % už 3 metų term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7 1/2 % už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12 1/2 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11 1/4 %
2 metų 12 %
3 metų 13 %
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 11 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 34 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgaciūsi iki 75 % įkainoto turto. Visu narių gvybė apdrausta santuapų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patamavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgaciūsi.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 20 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9:30-1

MOKA UŽ:

90 dienu term. indėlius ... 8 %
180-185 d. term. ind. 8 1/4 %
Term. ind. 1 metų 8 1/2 %
Term. ind. 2 metų 8 3/4 %
Term. ind. 3 metų 9 1/4 %
Pensijų s-ta 11 %
Spec. taup. s-ta 7 1/2 %
Taupomųjų s-ta 7 %
Depozitų-čekių s-ta ... 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo 13 %
Mortgaciūsi nuo 11% - 13%

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r. - 1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgaciūsi iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gvybės pagal santuapų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei amokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

toronto

PENSININKŲ SUSIRINKIMAS

Toronto Pensininkų Klubo narių metinis susirinkimas įvyko balandžio mėn. 5 d., LN Gedimino Pilies Menėje. Klubas šiuo metu turi 353 narius. Susirinkimui pirmininkavo H. Stepaitis, sekretoriavo P. Juodienė.

Apie klubo veiklą pag-rindinį pranešimą padarė pirm. Adomonis.

Pastatas numatomas baigti spalio mėn. pabaigoje, šiais metais. Planuojama statyti ir senelių globos namus. Šiuo reikalu paduoti atatinamoms Ontario provincijos įstaigoms reikalingi pareiškimai. Rekomendacijomis juos parėmė KLB Krašto Valdyba, Lietuvių Namai, abi lietuvių parapijos, lietuvių draugai kanadiečiai.

Nežiūrint vykdomos statybos, atimančios iš Valdybos narių daug darbo valandų, vyko ir socialinė veikla: buvo suruošti du bendri pietūs, mirusiųjų minėjimas ir pora išvykų. Paruošti nauji klubo įstatai, kuriuos patvirtino susirinkimas 1982 m. spalio 26 d.

Pirmininkas pareiškė ypatingą padėką Lietuvių Namų Valdybai už leistas nemokamai naudoti klubo patalpas, už moralinę ir finansinę paramą.

Klubo finansinė atskaitomybė yra tvarkoma atskirai - visuomeninės veiklos ir atskirai statybos operacijų. Valdybos išdininkas tvarko visuomeninės veiklos kasos pajamų ir išlaidų knygą.

Statybos atskaitomybei vedama atskira knygvedyba, kuri yra viešųjų įstaigų revizoriaus/auditor/ priežiūroje.

Į valdomuosius organus nominacijų komisija paskelbė 10 kandidatų į Valdybą ir Revizijos Komisiją 3, kurie susirinkimo buvo patvirtinti. Aklamacijos tvarka į Valdybą buvo išrinkti: A. Adomonis, St. Grigaliūnas, J. Poška, P. Juodienė, G. Adomaitienė, L. Novogrodskienė, J. Pikelis, P. Jurėnas, V. Jankaitis, K. Daunys. Į Revizijos Komisiją - A. Vaičiūnas, V. Račys ir V. Petraitis.

Iš J. Poškos informacijos sužinota, kad iki dabar, pilnos kainos butų yra išnuomota 6, su valdžios pa-

šalpomis - 45. Iš viso pasta-te bus 115 butų ir specialus butas bendranamio vedėjui.

Valdžia duos pašalpas už 58 butus. Likusieji bus išnuomoti pilnomis kainomis. Pašalpas butams gaus nejaunesni 60 metų Kanados piliečiai, pagal jų asmeninį pajamų dydį. Tam tikslui reikia pensininkų raštinėje užpildyti atatinamus pareiškimus.

Susirinkimas užtruko dvi valandas, buvo darbingas ir praėjo draugiškoje nuotaikoje.

IŠVYKA! TULPIŲ FESTIVALIŲ OTTAWOJE

Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas rengia ekskursiją į Tulpių Festivalį Ottawoje. Ši graži tradicija - festivalis - keliolikos tūkstančių tulpių dėka, kurias padovanojo dėkinga Olandijos karalienė už globą karo metu, sutraukia daug svečių. Ekskursijos autobusas išvyksta GEGUŽĖS 19 d., 7 v.r., nuo LIETUVIŲ NAMŲ ir grįš GEGUŽĖS 20 d., 11 v.v.

Informacijas duoda L. Novogrodskienė, tel: 769-8846 iš ryto iki 3 val. p.p.

Norintieji vykti, prašomi nedelsiant užsisakyti bilietus.

Prie ekskursijos gali prisidėti ir ne pensininkai.

LN VYRŲ BŪRELIS RUOŠIA GEGUŽINĖ BIRŽELIO 26 D. LN VYRŲ BŪRELIS RUOŠIA GEGUŽINĖ, O POILSIO STOVYKLA PRASIDĖS RUGPJŪČIO 6 D.

Daugiau informacijų duoda Lietuvių Namų raštinėje - tad neatidėliojant, kreipkitės į ją.

NAUJOJI "VILNIAUS" KARALAITĖ

Š. m. BALANDŽIO 30 d. Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo Menėje įvykusiame "Vilniaus" karalaitės vakare - balijuje buvo išrinkta 1983 m. "Vilniaus" karalaitė, kuri su savo palydovėmis atstovaus Lietuvius Toronto Tautybių Karavane.

Daugiausia taškų surinko LETA VAITONYTĖ. Jos palydovė - Aldona SENDŽIKAITĖ. Abi merginos yra Toronto Universiteto studentės.

Naujoji karalaitė gavo \$1000 mokslui stipendiją, kurią paaukojo Lietuvių Namų Valdyba ir jos palydovė \$500, - paskirtus Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos Kultūrinės Komisijos. Likusios keturi rios kandidatės - Lina GASIUNAITĖ, Linda KERŠYTĖ, Rasa KIŠKŪNAITĖ, Gailė ŠALTMIRAITĖ apdovanotos pinigėmis ir kitokiomis dovanomis.

Kandidatės buvo vertinamos už lietuvių kalbą, būdą ir draugiškumą, laikyseną, iškalbingumą, išsilavinimą ir straipsnelio parašymą leidinyje.

Naujiena buvo lietuviškas robotas, kalbėjęs lietuviškai ir sveikines kandidatus bei svečius. Jį suprojektavo J. Valaitis, R. Šiaučiulis ir G. Shannon.

Praeitų metų karalaitė Rasa RIMKUTĖ tarė atsiveikimo žodį, padėkodama visiems, kurie jai padėjo reprezentuoti lietuvius.

Tautybių Karavanas vyksta birželio mėnesio pabaigoje. Vakari vadovavo R. Kullia v a s. Vertinimo komisiją sudarė V. Dauginis, J. Kuraitė - Lasienė, L. Pacevičienė, G. Paulionienė ir A. Sungailienė.

VLIKO PIRMININKAS DR. K. BOBELIS LANKĖSI TORONTE

Š. m. balandžio 16 d. Toronto Lietuvių Namuose įvyko Tautos Fondo - Kanados krašto lietuvių darbuotojų suvažiavimas. Jame taip pat dalyvavo VLIK'o p-kas dr. K. Bobelis ir Tautos Fondo V-bos p-kas J. Giedraitis.

Po invokacijų, mirusių pagerbimo, garbės svečių pristatymo, sveikinimų bei kitų įžanginių darbotvarkės punktų, abu aukštieji svečiai suvažiavime padarė išsamius pranešimus bei atsakė į visus iškeltus klausimus.

Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje p-kas A. Firavičius patiekė Tautos Fondo veiklos ir surinktų aukų atskaitą, kiti atstovybės vadovai bei įgaliotiniai detaliau apibūdino Tautos Fondui aukų rinkimą, apibūdino kai kuriuos su tuo susijusius sunkumus.

Po pertraukos, 4 val. p. p., VLIK'o p-kas padarė platesnį pranešimą visuomenei, nušviesdamas VLIK'o funkcijas ir tikslą. Demokratišnių kraštų vyriausybės tarpusavyje santykiauja pagal politinius - demokratinus principus. Malonu, kad ir su VLIK'u demokratišnių kraštų organai panašiai santykiauja ir VLIK'as susitikimuose palankiai respektuojamas. Pirmininkui ar VLIK'o atstovui daug kur lankantis, demokratišnių kraštų organų būna priimamas ir iš klausomas.

P-kas pareiškė, kad nereikia manyti, kad VLIK'as kam nors iš mūsų kitų veiknių, organizacijų ar pavienių tautiečių draustų mūsų laisvės kovoje veikti politinėje plotmėje. Mums čia tik būtina reikia, kad siekiant svarbiausio tikslo - tėvynės išlaisvinimo - mokėtume savo pastangas ir reikiama veiklą vieningai derinti ir tarpusavyje.

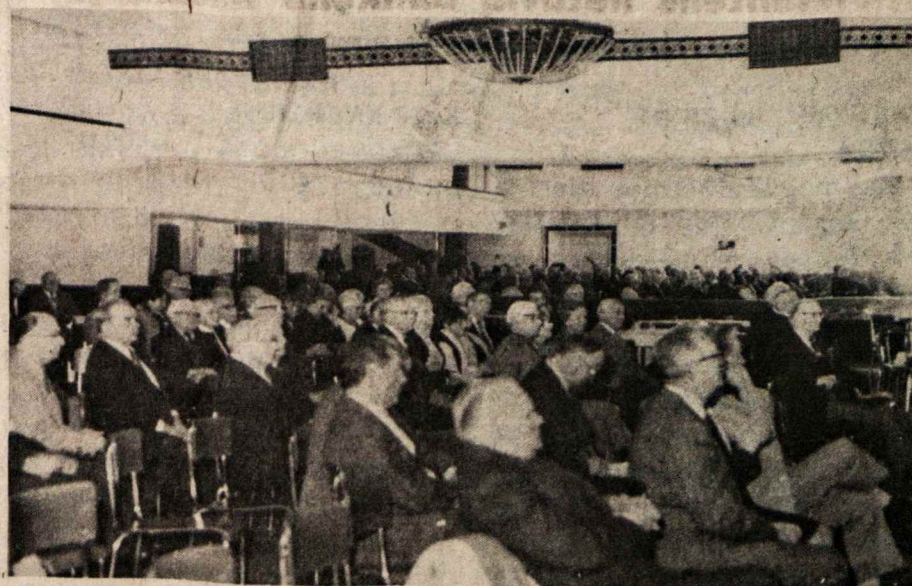
P-kas priminė apie neseniai priimtą Europos Parlamento rezoliuciją, reikalaujančią pavergtam Pabaltijui laisvės ir painformavimo, kad kita laisvosios Europos institucija - Užsienio Ministerijų Komisija šią Parlamento priimtą rezoliuciją perduos Jungtinėms Tautoms New Yorke. Panašią rezoliuciją yra priėmęs ir Australijos Parlamentas, paprašęs savo vyriausybę duoti jai eigą. Amerikos prezidentas su Kongreso ir Senato pritarimu yra paskelbęs Lietuvos laisvės dienomis praeitų metų birželio 14 d. ir š. m. Vasario 16.

Po pranešimo, dr. K. Bobelis sutiko atsakyti į paklausimus. Pirmasis lietuvių VLIK'o tęstinumą: kai laikas vis bėga, ar VLIK'as rūpinasi ir turi jaunesnių jėgų savo sąstate, jeigu tos laisvės reikėtų ilgalaukti?

Atsakyta, kad VLIK'as visada buvo pajėgus ir gaudavo naujų jėgų. Kasmet ateina padirbėti studentai-akademikai ar panašūs asmenys. Šiemet VLIK'e dirbs ir kanadiečių studentė.

Antras klausimas buvo apie VLIK'o kritiką ar šmeižimą. Atsakyta, kad kreipiamas dėmesys tik į pozityvią ir konstruktyvią kritiką.

Užklausus, kaip reikėtų išlyginti mūsų išėivijoje tarpusavyo trynimąsi, p-kas nu-

Toronto visuomenė klausosi dr. K. Bobelio paskaitos
Nuotr. St. Dabkaus

Kanados Lietuvių Sąjungos Jaunimo pirmininkė Zita Bersenaite kalba TF suvažiavime Toronte

Adv. Pacevičius KLB Toronto Apylinkės pirmininkas kalba TF suvažiavime Toronte

rodė, kad turbūt šios nege-rovės daugiausia pasireiškia Amerikoje, bet manęs, kad pradeda blėsti.

Klausta ir apie Lietuvos užšaldytą aukšą, iš kurio gaunami nuosimčiai jau yra išsisėmę; tie nuosimčiai leidodo išsilaukti nepriklausomos Lietuvos diplomatams. Atsakyta, kad Amerikos valdžios organai paveikė Latvijos reprezentus, kurių už aukšą nuosimčiai dar yra gausūs. Tuo ir užtikrintas visų trijų Pabaltijo valstybių diplomatų tęstinumas.

Visuomenė VLIK'o Pirmininko pranešimo išklause su dėmesiu. Atsakymai į paklausimus buvę objektyvūs. Todėl ši informacinė pranešimą reikėtų laikyti teigiamu dalyku. Publikai gausiai plojant, suvažiavimas baigtas Tautos Himnu.

Liudas Damaulis

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.
Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE * Namų - Gvybės
* Automobilių
* Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas ALL SEASONS TRAVEL, B.D.
1551 Bloor St. W. Visais kelionių reikalais
TORONTO, Ont. bet kur pasaulyje skambinti:
M6P 1A5 Tel. 533-3531

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENI 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ?
JOSE RASI IR GROŽIO, JUMORO, IR IŠMINTIES!

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

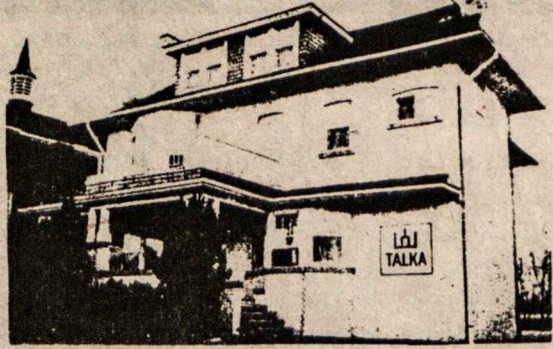
HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6 %
santapas 7.75 %
kasdienes palūkanas
už santapas 7 %
term. depoz. 1 m. 9.5 %
term. depoz. 3 m. 10 %
reg. pensijų fondo 9.5 %
90 dienų depozitus 9.25 %

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11.5 %
asmeninės paskolos 14 %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda

Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

hamilton

PRISIMENANT MIRUSIUS

AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

Prisimenant didįjį Lietuvos šachmatų meistrį a. a .
POVILĄ JONĄ VAITONĮ - jam iškeliauvus nebegriž-
tamai, draugai ir pažįstami savo aukomis Kanados Lietu-
vių Fondui jį pagerbė.

Esame didžiai nusiminę, netekę Lietuvos šachmatų
meisterio, o taip pat ir vienkartinio Kanados meisterio.
Aukojo: Hamiltono Šachmatų Klubas - \$100,-; R. C. Ya-
chetti - \$25,-; Kazys Mikšys - \$20,-; Mr. & Mrs. J. M. Ru-
dy - \$10,-

Nuoširdžiausia užuojauta Velionio šeimai. Dėkojame
visiems aukotojams. K. L. F.

Daiva Koperskytė Kanados stalo
teniso mergaičių meistrė
**KANADOS MEISTRĖ -
LIETUVAITĖ**

Hamiltono lietuvaitė, pri-
klausanči "Kovo" sporto gru-
pei - Daiva KOPERSKYTĖ,
neseniai dalyvavo Kanados
stalo teniso-ping-pong-pir-
menybėse Burnaby mieste.
Ji laimėjo MEISTERĖS titu-
lą mergaičių klasėje/žemiau
17 m./, nugalėjusi M. Quar-
rey. Taip pat laimėjo mer-
gaičių dvejetą su R. Chah ir
I-ą vietą su Ontario rinktine,
kuri baigmėje nugalėjo Que-
bec'o žaidėjų komandą.

Daiva Koperskytė pradėjo
žaisti stalo tenisą prieš 6 m.
Ji dabar yra 16 m. amžiaus,
svajoja pasiekti olimpinę
klasę šioje srityje.

Kanada stalo teniso lai-
mėjimus yra suteikusios dar
kelios lietuvaitės: trys sese-
rys Nešukaitytės, Sabaliaus-
kaitė ir Plūčaitė.

Geriausios sėkmės Daivai
Koperskytei.

calgary

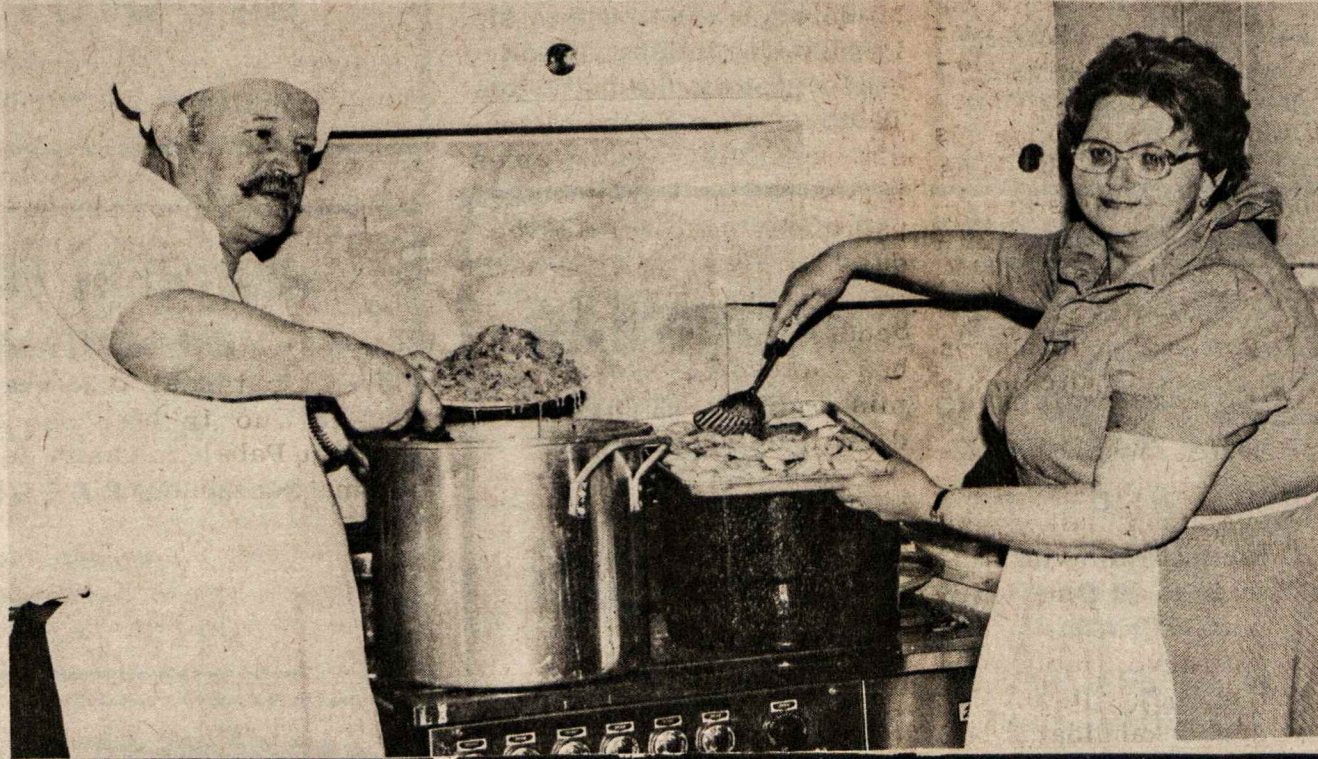

Edmundas Kalakauskas

**LIETUVIS SVARBIOSE
PAREIGOSE**

Tarptautinė konsultavimo
įstaiga TPF&C Limited, In-
ternational Consultants to
Management savs naujuoju
vice- direktorium paskyrė
Edmundą KALAKAUSKĄ.

E. Kalakauskas šioje įstaig-
oje buvo pradėjęs dirbti
Montrealyje 1971 m., nuo
1980 m. persikėlė į Calgary.
Geriausios sėkmės

montreal

MIRUSIEJI:

• SKIRIS Jonas, 79 m. mi-
rė širdies liga savo namuo-
se, Toronte. Liko žmona Sil-
vija, 3 dukterys, 1 sūnus su
šeimomis.

Montrealyje gyvena jo sū-
nus, 2 dukterys, sesuo Paulina
Norkienė su šeima.

Velionis palaidotas Medow
Lands, Ont.

Užuojauta artimiesiems.

NAUJA "NL" VALDYBA

"NL" šerinkų susirin-
kimas įvyko po "NL" Spau-
dos Baliaus, sekmadienį, Re-
dakcijos patalpose.

Susirinkimą atidarė Val-
dybos p-ko pareigas einantis
Pr. Paukštaitis. Susirinki-
mas, praveisti dienotvarkę ir
pirmininkauti susirinkimui
pasiūlė P. Styra, sekretoriau-
ti sutiko Br. Staškevičius.

Priėmus Pr. Paukštaičio
patiektą dienotvarkę, susi-
rinkimo pirmininkas žvaliai
ir sklandžiai pravedė visą
eigą.

P. Klezas ir J. Paškevičius
paruošė apyskaitą ir P. Kle-
zas ją patiekė susirinkimui.
Revizijos K-jos p-kas K. To-
liušis padarė pranešimą, kad
Rev. Komisija rado visą at-
skaitomybę vedamą tvarkin-
gai.

Susirinkimo bėgyje buvo
pasisakyta kai kuriais aktu-
aliais klausimais.

Naujos Valdybos rinkimai
vyko įprasta tvarka, ilgame-
čiai talkininkai - P. Klezas ir
J. Paškevičius nesutiko kan-
didatuoti.

Balsų dauguma pasiūlyti
ir išrinkti kandidatai vėliau
pareigomis pasiskirstė taip:
p-kas - J. Šiaučiulis, vice-p-
kas Pr. Paukštaitis, sekr. -
A. Mylė, izd. - L. Balaišis,
"NL" igaliotinis Toronte - L.
Girinis, ūkio reikalams - V.
Barauskas, parengimams -
Pr. Dikaitis.

Revizijos Komisija pasi-
liko ta pati: p-kas K. Toliu-
šis, nariai - B. Kasperavičius
ir Ig. Petrauskas.

Į susirinkimą atvykę St. ir
J. Rimeikiai, padedant O. My-
lienei ir M. Šiaučiulienėi da-
lyvius pavaišino lengva už-
kanda.

Buvusioji "NL" Bendrovės Valdyba Baliaus metu. Iš kairės stovi: A. Žiukas, P. Klezas, J. Paš-
kevičius, Pr. Paukštaitis, L. Girinis, J. Šiaučiulis, A. Mylė.

**"PAVASARIS" DAINŲ
ŠVENTĖJE**

Montrealio Mergaičių
Choras PAVASARIS nutarė
vykti į II Pasaulio Lietuvių
Dienų Dainų Šventę Chicago-
je.

Autobusas išvyksta nuo AV
parapijos BIRŽELIO 30 d.,
8 v. v. Iš Chicagos išvažiuo-
ja LIEPOS 3 d., tuojau po
Dainų Šventės koncerto.

Autobuse dar YRA VIETŲ.

Nepriklausantiems prie šio pas-
cho, kelionė į Chicago ir
atgal kainuoja \$150.

Nuvykus, autobusas susto-
ja labai patogioje vietoje -
Bismarck Hotel, kur vyks
sporto šventė, jaunimo talen-
tų vakaras ir kt. Šiame hote-
lyje kambarys 1 asmeniui -
\$32, dviejų lovų kambarys -
\$40. Informacijų gausite, ir

Tomas Murauskas skautas
Vytiš ilgus metus reikėsi
skautų veikloje ir priklausy-
tuoniene, tel: 366-6740 arba
damas "Gintaro" Ansambliui.

Vienas iš svečių stalų šiuo metu Spaudos Baliauje.

Apačioje "NL" Spaudos Baliauje
St. ir J. Rimeikiai aprūpinę svečius
gera vakariene

Visos trys nuotr. Tony's Photo Studio

SELF SERVICE

VERDUN SHELL

5860 AVE. VERDUN

Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro.

- VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS TAISYMAS
- SUTVARKOMI KITI IŠSIDERINIMAI (Tune up)
- PATIKRINAMAS IR ATSTATOMAS MAŠINOS LYGIS
- PAKEIČIAMIS STABDŽIAI (Brake)

(Lietuviams specialūs nuolaidai)
(Atidaryta šeštadieniais)

766-4495

VISOKS KITAS PATARNAVIMAS (Towing)

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT: **365-7146**

NETTOYEURS CLEANERS

Dino's

365-7146
7061-A CENTRALE

365-1143
495-900 rue. Lasalle

766-2667
2000 ALLARD

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atliekėjas stogadengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darbą atlieka sąžiningai ir prienamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUD \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami
GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS BALTUS TIESIAI
IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI PŪSIUVIMAI.

Tel. 845-2912 EMBASSY FUR.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

L. Š. S. T.
VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS KANADOJE ATSTOVŲ

SUVAŽIAVIMAS

MONTREALYJE

Aušros Vartų parapijos salė,
1465 rue de Seve, Montreal.

GEGUŽĖS 21 d. ŠEŠTADIENI!

1 val. p.p. REGISTRACIJA
2 val. p.p. DARBO POSĖDIS
7 val. v. KONCERTAS - BANKETAS

Meninę programą atliks MONTREALIO VYRŲ CHORAS,
vad. muziko ALEKSANDRO STANKEVIČIAUS

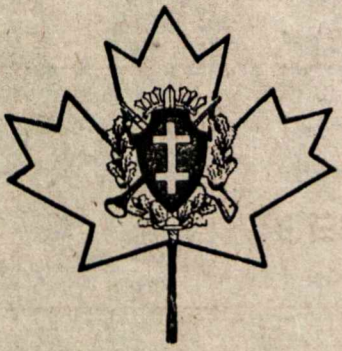
GEGUŽĖS 22 d. SEKMADIENI!

11 val. Iškilmingos Pamaldos
Aušros Vartų bažnyčioje
Po pamaldų salėje, visų dalyvių ir svečių

ATSISVEIKINIMO PIETŪS

VISI MONTREALIO LIETUVIAI KVIEČIAMSI DALYVAUTI

V.S.R. VALDYBA

Suvažiavimą globoja:
L.K. Mindaugo Šaulių
Kuopa ir talkininkauja:
"Neringos" Jūrų Šaulių
Kuopa

PRANEŠA "LITAS"

GEGUŽĖS mėn. 9 d. LITAS laikinai persikėlė dirbti į AV kleboniją. Numatoma, kad pertaisymo darbai bus baigti LIEPOS mėn. 1 d. Tuomet sugrįšime į atnaujintas patalpas.

Dabar LITAS iki rudens sezono sekmadieniais nedirbs.

PAKEIČIAMSI ČEKIAI

Gegužės mėn. 20 d. LITAS keičia savo čekių "Clearing" sistemą. Jau ruošiamame naujus, smėlio spalvos čekius ir po 25 čekių knygutę išsiuntinėsimė arba išdalinsimė greitai laiku. Vėliau kiekvienas narys turės užsisakyti čekius pagal reikalą.

Gavę naujus - sunaikinkite tuojau pat visus senus čekius. Nežiūrint, kad dabartiniai mėlynos spalvos čekiai dar kurį laiką bus priimami, bet jie ilgiau klaidžios po bankus o vėliau išvis nebus priimami.

Ypatingai svarbu, kad naujai išduotus čekius niekam kitam "neskolintumėt", nes jie turės Jūsų kiekvieno sąskaitos numerį. Vedė jas

GALIMA UŽSISAKYTI NUOTRAUKŲ

Mūsų fotografas T. Laurinaitis - Tony's Photo Studio priima užsakymus Spaudos Baliaus metu padarytoms nuotraukoms. Užsisakyti galima per "NL" Redakciją arba skambinant fotografui 525-8971.

MONTREALIO AUŠROS VARTŲ VYRŲ CHORAS koncerte. Diriguoja Aleksandras Stankevičius. Nuotr. A. Mickauskas
Montrealio Vyrų Choras atliks meninę programą VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS Atstovų Suvažiavimo bankete š. m. GEGUŽĖS mėn. 21 d., Aušros Vartų Parapijos salėje. /žiūr. skelbimą/.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 15 d., 12 val. NIDOS Klubo narių SUSIRINKIMAS
Aušros Vartų Parapijos salėje.
GEGUŽĖS 21-22 d. d. "VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS, KONCERTAS - BANKETAS."

VASAROS ATOSTOGOS

Lietuviai pranciškonai kviečia jus praleisti atostogas Kennebunkport, Maine vasarvietėje.

Sezonas prasideda liepos 2 ir baigiasi rugsėjo 5.

Vasarvietė yra labai gražioje kurortinėje vietoje - prie pat Atlanto vandenyno. Yra jūros vandens baseinas, teniso aikštė, vėsinami kambariai, gražus parkas, rengiami kultūriniai vakarai. Buto ir maisto kainos žemesnės, negu kitur.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
Kennebunkport, Maine 04046 U.S.A.
Tel. (207) 967-2011

V-TOJO PASAULIO LIETUVIŲ

JAUNIMO KONGRESO PROGRAMAI PRAŠOME REGISTRUOTIS PAS INĄ LUKOŠEVIČIŪTĖ, tel 366-1210

Philip A. Sulginski
D.D.S.
Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
8606 RUE CENTRALE, SUITE 209
VILLE LASALLE, QUEBEC H8P 1N5
Tel: 364-4658

• BUKAUSKIENEI Elenai, sulaukusiai 80 m. amžiaus jubiliejų, marčios Onos Bukauskienės iniciatyva buvo jai suruoštas pagerbimo pobūvis-staigmena. Jos draugės įteikė su linkėjimais ir sveikinimais gražią dovaną. Elenai Bukauskienė mėgsta skaityti lietuvišką spaudą ir dažnai atsilanko į "Rūtos" Klubą.

AUTOMOBILIŲ DRAUDIMAS

BENDRAI DRAUDIMO KAINOS ŠIAIS METAIS YRA ŽEMESNĖS UŽ PRAEITŲ METŲ KAINAS.

NUOLAIDA PROFESIONALAMS:

• INŽINIERIAMS, ARCHITEKTAMS, MOKYTOJAMS, MED. IR DANTŲ GYDYTOJAMS, MED. SESERIMS, ADVOKATAMS, NOTARAMS.

• FEDERALINĖS IR QUEBECO VALDŽIOS TARNAUTOJAMS.

• BANKŲ, DRAUDIMO BENDROVIŲ IR TRUST BENDROVIŲ TARNAUTOJAMS.

KREIPTIS:

Adamonis Insurance Agency Inc.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel.: 722-3545

PASTABA: Ši informacija apima Quebeco provinciją.

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALIUINIJAUS DŪRYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ: DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$1,000.00

1 metų 8.75%

Terminuoti indėliai

1 metų 8.5%

180 - 364 d. 7.75%

30 - 179 d. 7.25%

Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ir daugiau

Taupomos sąskaitos:

Specialios 7.25%

Su draudimu 7%

Čekių sąskaitos 5%

Nekilnojamo turto, Asmenines ir Prekybines.

Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI - VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00
Penktadieniais	10:00 - 6:00
Sekmadieniais	10:00 - 12:30
	6:00 - 8:00
	12:00 - 6:00

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gotovų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisav ir remdeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre Montreal, Quebec
Suite 500 A. H3A 2G6 TEL 288-9646

MEMBER
D. N. BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASSIC INC.
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

Tel.: Business: 482-3460
Residence: 767-4690
DANPAR REALTIES CORP.
310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9
VINČAS PIEČAITIS
Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje, Investacijos JAV ir Kanados provincijose

DR. J. MALISKA
DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON
VAISINĖ
Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS
ROMAN J. IŠGANAITIS
B. A., B. C. L.
4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS
VICTOR E. RUDINSKAS
B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAS
J. BERNOTAS
3 Place Ville Marie, Suite 627,
Montreal, P.Q.
TEL: (514) 871-1430

NOTARE
RŪTA POCAUSKAS
50 Du Domaine, Ille Perrot, P.Q. H7V 5V6
Res. TEL.: 453-9142

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS PASSEPORT • COMMERCIAL MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.
TONY LAURINAITIS
MONTREAL, P.Q. H2K 1E9 525-8971

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas
Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile
PONTIAC • BUICK • ASTRE
• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
• NEIŠKIRTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUSI
• UŽEIKITE: ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!
LEONAS GURECKAS SALES MANAGER
PASIKALBĖKITE SU Manager'iu Leo GURECKAS
montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH
(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391